

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Г О Д И Ш Е Н О Т Ч Е Т

на Комисията за защита на личните данни
за дейността ѝ през 2013 година

на основание чл. 7, ал. 6 от Закона за защита на личните данни

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Увод	3
II. Анализ и отчет на степента на постигане на приоритетите на Комисията за защита на личните данни, залегнали в годишния отчет за 2012 г.	4
III. Правомощия на Комисията за защита на личните данни	6
IV. Упражняване на правата на физическите лица	8
V. Регистрация на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри на лични данни. Състояние на внедрените информационни и комуникационни системи. Обем на входяща и изходяща кореспонденция	16
VI. Анализ и статистика на постъпилите жалби и искания по чл. 38, ал. 1 от ЗЗЛД. Специфични казуси и практика на комисията. Анализ на съдебната практика	21
VII. Контролна и административно-наказателна дейност на Комисията	32
VIII. Производства по изразяване на становища и разрешаване предоставянето на данни в трети държави	48
IX. Обучение в областта на защитата на личните данни	68
X. Реформа в областта на защитата на личните данни	80
XI. Национално и международно сътрудничество	84
XII. Институционално взаимодействие и сътрудничество с висши учебни заведения и неправителствени организации. Връзки с обществеността и политика на публичност и прозрачност. Партньорство с представители на медиите и информационна дейност	91
XIII. Административен капацитет и финансово състояние	98
XIV. Заключение	106

I. Увод

Отчетът за дейността на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) е изготвен на основание чл. 7, ал. 6 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и обхваща периода от 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г.

В отчета е представен анализ на постигане приоритетите на КЗЛД за 2013 г. Последователно са разгледани правомощията на институцията, регистрацията на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри, представена е статистика на постъпилите жалби по ЗЗЛД и контролната дейност на Комисията, а също така и анализ на изразените становища и статистика на исканията за решения за трансфер на лични данни, както и предоставен достъп до обществена информация.

Отчетени са административният капацитет и финансовото състояние на Комисията през 2013 г.

В отчета са разгледани също така информационната дейност и дейността по връзки с обществеността на КЗЛД, внедрените информационни и комуникационни технологии, проведените обучения и осъществяваните проекти, финансирани по европейски програми.

II. Анализ и отчет на степента на постигане на приоритетите на Комисията за защита на личните данни, залегнали в годишния отчет за 2012 г.

През 2013 г. изключително важен акцент в дейността на Комисията за защита на личните данни е засиленото участие в специализираните работни групи към Европейския съюз и Съвета на Европа, ангажирани с подготовката на промени в съществуващата правна база в сферата на неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни. Предвид кардиналния характер на реформата и важността на планираните изменения на правната уредба, и към настоящия момент продължава да тече процесът по съгласуване на новите законодателни предложения.

В хода на своите участия в дебата КЗЛД изразява категорична позиция, че приоритетни направления са: въвеждане на принципа за „обслужване на едно гише“, разширяване на обсега на международните трансфери на лични данни, механизма за съгласуваност и сътрудничество между отделните надзорни органи, засилване ролята на националните надзорни органи за защита на данните и Европейския борд за защита на данните. Въпреки амбициите на заместник-председателя на Европейската комисия Вивиан Рединг за успешно финализиране на текущата реформа в края на 2012 или 2013 г., очаква се дебатът по предложението за нов законодателен пакет да продължи и през първото полугодие на 2014 г.

Въвеждането на фигурата на служител по защита на данните е съществен елемент от предлаганата от ЕК реформа в сферата на защита на данните. С цел подготовка за успешното ѝ прилагане в България, КЗЛД, при провеждане на обучения в областта на защитата на личните данни, акцентира върху предстоящото въвеждане на тази фигура и нейния задължителен характер. Натрупаният от Комисията опит в провеждането на обучения на администратори е сигурен гарант за готовността за провеждане на обучения

и на служителите по защита на данните, след влизането в сила на регламента, който ще наложи тяхното задължително институционализиране.

Анализът на практиката и правната уредба на сродни надзорни органи за защита на данните показва, че правомощието на КЗЛД да сключва споразумения в областта на защитата на личните данни няма аналог в други държави. Тази уникалност обаче се явява законова пречка за придаване на правнообвързващ характер на двустранните отношения на Комисията с други надзорни органи от ЕС. Липсата на правна възможност у европейските надзорни органи да сключват международни договори по въпроси от тяхна компетентност е обективна пречка КЗЛД ефективно да упражни на практика това свое правомощие. В тази връзка и през този отчетен период в КЗЛД не са постъпили искания за сключване на споразумения от сродни европейски институции, въпреки декларираната от Комисията желание и готовност за установяване на формални правни отношения с тях.

Предстои финализиране на процеса по преместването на Комисията за защита на личните данни в нова сграда. Това е основната техническа причина, която възпрепятства разширяването на вътрешната електронна мрежа на Европейския съюз с изграждане на точка на присъствие в КЗЛД към настоящия момент.

III. Правомощия на Комисията за защита на личните данни:

1. По Закона за защита на личните данни

Като единствен държавен орган, чиято основна задача е гарантиране защитата на неприкосновеността и на личните данни, Комисията за защита на личните данни разполага с многообразен инструментариум за въздействие. Основните дейности на Комисията могат да бъдат групирани в две направления: адекватна превенция и ефективен контрол.

Превантивната дейност се осъществява по линия на съгласуването и изразяването на становища по проекти на закони и подзаконови нормативни актове, имащи отношение към обработването на лични данни; издаването на подзаконови нормативни актове в областта на защитата на личните данни; пряко участие във формирането на европейски и международни политики по защита на данните чрез включване в различни международни форуми; провеждането на обучение в областта на защитата на личните данни на администраторите на лични данни и изразяването на становища по различни аспекти в сферата на компетентност на Комисията; воденето на регистър на администраторите на лични данни.

Ефективен контрол Комисията осъществява посредством извършването на проверки на администратори, обработващи лични данни; прилагането на разрешителен режим при трансферите на данни в трети държави; издаването на задължителни предписания до администраторите; налагане временна забрана за обработването на лични данни и административни санкции.

2. По Закона за електронните съобщения

Обработването на лични данни в сектора на електронните комуникации се счита от експертите в областта на защитата на личните данни за рисково обработване. Като такава то е предмет на допълнителна регламентация. Националният, респ. европейският законодател, периодично въвежда

специфични задължения и допълнителни изисквания към всички субекти, които обработват лични данни в сектора на електронните комуникации.

На основание чл. 261а от Закона за електронните съобщения, Комисията е определена от българския законодател за наблюдаващ орган относно сигурността на трафичните данни, съхранявани от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. За тази цел тя упражнява надзор върху дейността на тези доставчици за спазване на определени правила при съхранение на данните за гарантиране тяхната защита и сигурност.

След анализ и обобщаване на получените статистически данни от задължените предприятия, Комисията ежегодно представя обобщена информация на вниманието на Народното събрание и Европейската комисия относно: общия брой задължени предприятия, които са предоставили статистическа информация, органите, които са поискали достъп до трафични данни, характера на услугата и срока на задържане на данните.

През отчетния период се забелязва сериозен ръст в броя на предприятията, подали информация в Комисията през 2013 г., в сравнение с предходните две години. Прави впечатление, че през 2013 г. няма предприятия, които да не са спазили указаната от Комисията форма за предоставяне на данните, което позволява нейното по-ефективно анализиране и обобщаване. Значително намалява броя на неправомерните искания за достъп от страна на компетентните органи, което е резултат и от стандартизиране на процедурите по искане на информацията, вследствие на указанията на Комисията, издадени през 2012 година.

В своя доклад до Народното събрание, депозиран на 30.05.2013 г. относно отчетната 2012 г., Комисията е представила подробен анализ на текущото развитие на процеса по искане и осигуряване на достъп до трафични данни като е набелязала и съответни тенденции за развитие.

IV. Упражняване на правата на физическите лица

През 2013 г. Комисията е сезирана с различни по естеството си запитвания от страна на граждани. Не всички запитвания от граждани могат да бъдат обединени под общ показател. Някои от питанията обаче имат отношение към голям кръг от други лица, поради което в настоящия анализ се спираме на тях.

1. По закона за защита на личните данни.

1.1. Нови технологии

С напредъка на технологиите във всички сфери на обществения и личния живот все повече граждани и администратори поставят въпроси, свързани с допустимото и законосъобразно използване на биометричните данни. В тази връзка пред Комисията е бил поставен въпросът относно възможността работодател да освободи от работа свой служител в случай на отказ от негова страна да му бъдат снети пръстови отпечатьци. Комисията е разяснила, че при липса на някое от посочените в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД условия за допустимост на обработването лични данни на физическото лице, в т.ч. биометрични данни, то единствената правна възможност за работодателя да обработва правомерно негови лични данни, остава съгласие на лицето. Относно оспорване на законността на прекратеното трудово правоотношение, работникът или служителят има право да оспорва законността на уволнението пред работодателя или пред съда.

Все по-често пред КЗЛД се поставя и въпросът за използването на биометрични данни за контрол на достъпа до масово мероприятие или до обществена сграда (музикален концерт, училищна сграда, предприятие). Комисията се е произнесла, че когато става въпрос за обработване на лични данни на ученици, и по-специално тези, които не са навършили 18 години, е необходимо да бъде дадено изричното съгласие на техните родители.

Предвид масовото навлизане на видеонаблюдението като способ за контрол на достъпа до жилищни сгради, в практиката си Комисията дава конкретни указания за законосъобразното му осъществяване. Комисията приема, че при определени условия видеонаблюдението представлява „обработване на лични данни“ за целите на „регистър на лични данни“ по смисъла на § 1, т. 1 и т. 2 от ДР на ЗЗЛД, но съгласно чл. 1, ал. 9 от ЗЗЛД, той не се прилага за обработване на лични данни, извършвано от физически лица за техни лични или домашни дейности, каквото се явява извършването на видеонаблюдение в общи части в недвижим имот – жилищна сграда в етажна собственост. По принцип режимът за ползване на общите части и прилежащи площи в етажна собственост е в правомощията на Общото събрание на етажната собственост. Редът за неговото свикване, вземането на решения и тяхното изпълнение са уредени в Закона за управление на етажната собственост. Всеки собственик може да иска отмяна на незаконосъобразно решение на общото събрание по съдебен ред пред районния съд по местонахождението на етажната собственост.

Най-общо, при извършване на видеонаблюдение, задълженията на администраторите са да съблюдават нормативните изисквания, регламентиращи предмета им на дейност, както и да заявят самостоятелен регистър „Видеонаблюдение“ в Регистъра на администраторите на лични данни и водените от тях регистри при КЗЛД. Абсолютно задължително е посетителите в сграда, обект на видеонаблюдение, да бъдат информирани чрез информационни табла, поставени на видно място, за използването на технически средства за наблюдение и контрол на обекта, без да се уточнява тяхното местоположение, както и данни за контакт с този администратор. В случай, че те не са възразили пред администратора за обработването на личните им данни, по този начин, се приема, че същите са предоставили своето съгласие по смисъла на ЗЗЛД техни лични данни да бъдат обработвани чрез технически средства за видеоконтрол.

Друго важно задължение на администраторите, съответстващо на правата на физическите лица, е да предоставят достъп на гражданите до личните им данни, които обработват (вкл. видеозаписи). В случаите, когато при осъществяване правото на достъп на физическото лице могат да се разкрият лични данни и за трето лице, администраторът е длъжен да предостави на съответното физическо лице достъп до частта от тях, отнасяща се само за него. За тази цел той трябва да предприеме съответни технически мерки за заличаване/маскиране на образите на другите лица, обект на видеонаблюдението. При липса на такава техническа възможност достъп до видеозаписи може да бъде предоставен само със съгласието на всички лица, обект на видеонаблюдението.

Категорична е позицията на КЗЛД, че в хода на трудовия процес е недопустимо монтирането на средства за видеонаблюдение в стаи за почивка на персонала, санитарни и обслужващи помещения. Неприкосновеността на личната сфера и опазването на достойнството на личността на работниците и служителите са общочовешки ценности, които работодателят следва да зачита по време на изпълнение на работата по трудовото правоотношение.

Бурното развитие на технологиите в голяма степен позволява размяната на информация между лицата да се извършва на територията на интернет пространството. Това води до различни проблеми при обработването на лични данни в тази среда. Много от въпросите на граждани, постъпили в КЗЛД през изтеклата година, са свързани със социалните мрежи, в т.ч. и членството във форуми и създадените по повод на тях профили, съдържащи лични данни; достъпа до конкретните форуми, както и заличаването им. Все по-често гражданите се оплакват, че са жертва на кражба на имейл акаунти и разбиване на пароли. Кражбата на имейл акаунти е една от най-разпространените интернет измами днес. Тя крие опасност, защото присвоената електронна поща може да се използва за осъществяването на редица престъпления, свързани с кражбата на

самоличност, лотарийни измами и други. С кражбата на електронната поща извършителят получава пълен достъп до адресната книга с данни за близки и приятели, важна лична кореспонденция, данни за достъп до други регистрации, лична информация, банкови сметки и т.н. Доколкото става въпрос за компютърни престъпления, в такива случаи Комисията препоръчва на лицата да сезират ГДБОП – МВР.

1.2. Обработване на лични данни в контекста на трудовите правоотношения

Голяма група въпроси от изминалата година е свързана с взаимоотношенията между работодатели и техните служители, във връзка с които се обработват лични данни, като например: съхраняване на копие от личната карта на работника или служителя за нуждите на финансово-счетоводната дейност на предприятието и представяне на копие на лична карта при провеждане на интервю за работа.

Въпреки че законодателството в областта на трудовите правоотношения все още не отразява в достатъчна степен проблемите на защитата на личните данни, позицията на КЗЛД е базирана на анализа на съществуващите разпоредби. Работодателите (които в същото време имат качеството на администратори на лични данни) имат задължение да пазят документи от личното трудово досие на конкретния работник или служител в рамките на 50 години за целите на пенсионното осигуряване, но сред тях не е копието на личната карта на работника/служителя. Работодателите обаче нямат право да копират личната карта на работника/служителя, а само да запишат данните от нея, след което трябва да я върнат на притежателя ѝ.

Все по-често лицата при търсене на работа се регистрират в сайтове за намиране на работа. В Комисията е поставен въпрос от български гражданин, който е получил предложение от чуждестранен сайт, предлагащ работа. Лицето твърди, че никога не е подавало личните си данни към въпросния

сайт. В тази връзка Комисията за защита на личните данни е сезирала, с искане за съдействие и извършване на проверка, съответния надзорен орган за защита на личните данни в другата държава.

Зачестяват въпросите, постъпили в КЗЛД, по повод изискван от куриерските фирми ЕГН при изпращане/получаване на стоки с наложен платеж. Позицията на Комисията по този казус е свързана със счетоводното отчитане на посочената услуга като основание за допустимост на обработването на личните данни, съгласно разпоредбите на Закона за счетоводството, които определят задължителните реквизити на всеки първичен счетоводен документ, съдържащ и лични данни. Идентификацията на физически лица, които не са вписани в търговския регистър, съответно в регистър БУЛСТАТ, по принцип се извършва чрез единния граждански номер или личния номер на чужденец.

1.3. Обработване на лични данни за нуждите на художественото и литературното творчество

Много интересен въпрос, поставен пред КЗЛД през изминалата година, е за провеждане на изследване на системата от лични имена в региона на гр. Русе за периода 1830-1970 г. Въпреки че публикуването на личните данни в литературен материал под формата на актове за раждане би представлявало обработване на лични данни за литературни и художествени цели, Комисията приема, че публикуването на акт за раждане може да се извършва само при наличие на една от хипотезите, разписани в чл.4 от ЗЗЛД, и в съответствие с разпоредбите на Закона за гражданската регистрация. Това на практика ограничава кръга от лица, които могат да имат достъп до данните от актовете за раждане. Що се отнася до самото публикуване на актове, то следва да се извърши след получаване на изричното и недвусмислено съгласие на лицето или неговите наследници.

1.4. Други актуални въпроси на граждани

През отчетния период са постъпвали запитвания относно законосъобразното обработване на лични данни във връзка с прехвърлянето на непогасени и просрочени задължения от кредитора към трето лице. Комисията е разяснила правната възможност за законосъобразността на обработването на данни във връзка със сключването на договор за цесия. Обяснена е и възможността данни да бъдат предоставени от администратор към обработващ данните и при какви условия това би могло да се извърши законосъобразно и при какви случаи.

Често в търговската практика се срещат случаи за предоставяне на търговски отстъпки от страна на големи вериги магазини срещу издадена при определени условия „клиентска карта“ или „карта на лоялен клиент“ или „карта за отстъпки“. За издаването на подобни карти различните магазини или отделни търговци събират и обработват различни лични данни – имена, адрес, адрес на електронна поща, телефон и други. В КЗЛД постъпват много въпроси, свързани с допустимостта на такава обработка и доколко тя съответства на ЗЗЛД. Законосъобразното обработване изисква наличието на поне едно от посочените в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД условия на допустимост на обработването, като в конкретния случай приложение би намерило условието по т. 2 - физическото лице, за което се отнасят данните, е дало изрично своето съгласие. Комисията е приела, че при извършване на покупка, както и при ползване на преференции относно предстояща покупка от конкретен търговец /търговска верига/, физическото лице влиза в неформални договорни отношения с търговеца, което от своя страна предполага наличието на условие за допустимост на обработването по чл. 4, ал. 1, т. 3 от ЗЗЛД, а именно: обработването е необходимо за изпълнение на задължения по договор, по който физическото лице, за което се отнасят данните, е страна, както и за действия, предхождащи сключването на договор и предприети по

негово искане. За търговеца е необходимо да може да идентифицира своя контрагент еднозначно.

2. По Закона за достъп до обществена информация:

Процедурата по разглеждане на заявления за достъп до обществена информация се извършва по реда на Закона за достъп до обществена информация. Предоставянето на информацията е свързано с дейността на КЗЛД, като задължен субект по Закона, и дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността ѝ. Председателят на КЗЛД информира обществеността за дейността на Комисията чрез публикуване на информация на интернет страницата на Комисията или съобщаване под друга форма (брошури, информационно табло, публикации в средствата за масово осведомяване и други).

По постъпилите заявления за достъп до обществена информация се постановява решение от председателя на КЗЛД.

За посочения период в Комисията са постъпили 5 заявления за достъп до обществена информация. В повечето заявления за достъп до обществена информация заявителят е поискал информация за повече от една сфера от дейността на Комисията, поради което председателят на КЗЛД се е произнесъл по всяко едно искане от заявлението с отделно решение в законоустановения срок (60 решения). Исканият достъп до обществена информация се отнася до следните въпроси: брой на постъпилите жалби в Комисията, брой на наложените административни наказания, общия размер на наложените наказания от страна на Комисията, брой на оспорените пред съда актове, документи по образувани пред КЗЛД административни производства, размера на трудовите възнаграждения на председателя на КЗЛД и на служители от администрацията и др.

По-голяма част от решенията са за отказ от достъп до обществена информация, затова защото заявителят е поискал достъп до документи, като

не е отчел факта, че редът за достъп до тях се развива по правилата на АПК, а не по ЗДОИ. Към този момент няма оспорено по съдебен ред решение за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация.

V. Регистрация на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри на лични данни. Състояние на внедрените информационни и комуникационни системи. Обем на входяща и изходяща кореспонденция.

1. Регистрация на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри на лични данни

В изпълнение на законовото задължение Комисията за защита на личните данни води регистър на администраторите на лични данни (АЛД) и на водените от тях регистри на лични данни (регистър). Регистърът е публичен и се води в електронен вид.

Цялостната дейност по поддържане на регистъра в КЗЛД е в съответствие с концепцията за електронно правителство, с цел предоставяне на гражданите на високоефективна и лесна за използване електронна услуга, изградена по технологията „обслужване на едно гише“. Тя се реализира на базата на системата за електронна регистрация на администратори на лични данни (еРАЛД).

еРАЛД е уеб базирано приложение, обхващащо цялостната дейност по регистрацията на администраторите на лични данни, и проследява технологичния процес до одобрение или отказ на вписването им в публичния регистър. Системата позволява поддържането на публични регистри за: вписаните администратори на лични данни, освободените от задължението за регистрация администратори и администратори, на които им е отказано вписване в регистъра на КЗЛД. И трите регистъра с информацията в тях са публични и достъпни в интернет пространството чрез електронната страница на КЗЛД.

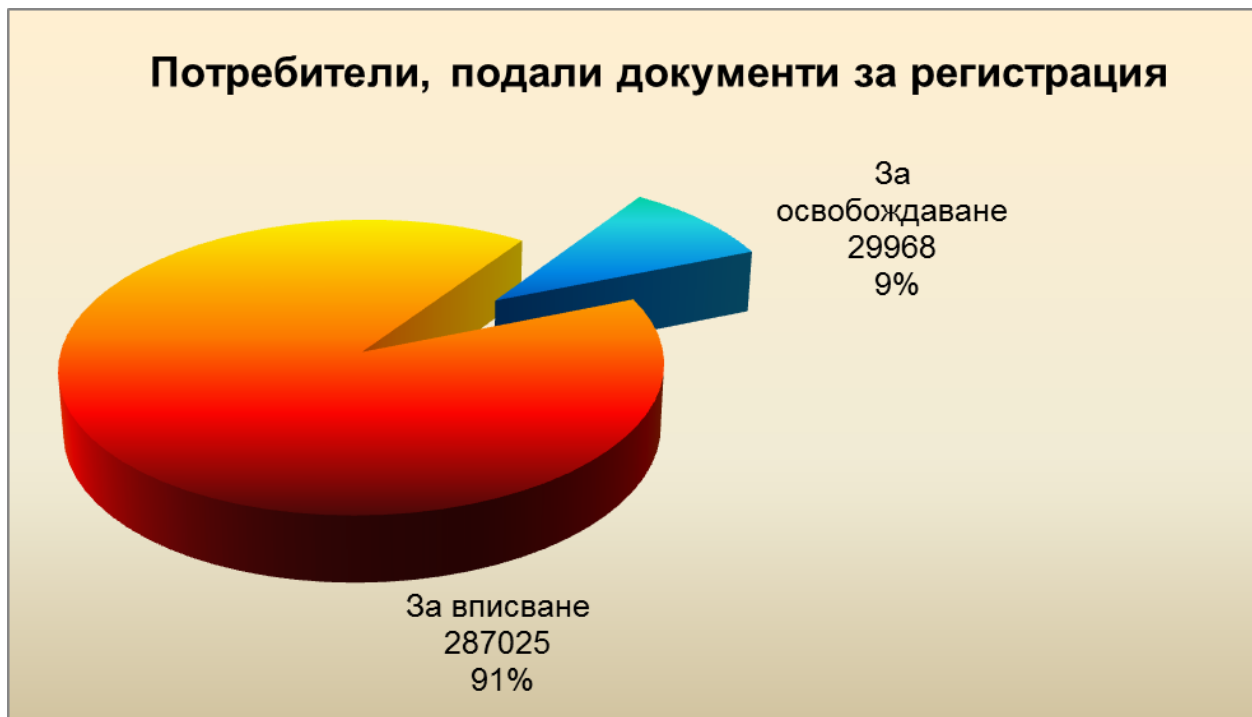
Утвърждава се тенденцията за широко използване от администраторите на лични данни на електронната услуга за регистрация. Комисията свързва

това с удобния и достъпен интерфейс за работа със системата и проведените обучения с ключови администратори на лични данни.

През 2013 г. продължават процесите по регистрация на АДД, освобождаване от задължение за регистрация, актуализация на информация за вече съществуващи администратори в регистъра, както и заличаване на АДД от регистъра.

Към 31.12.2013 г. общият брой на потребителите на еРАЛД достига 316 993, като 287 025 от тях подават заявление за регистрация като администратори, а 29 968 подават молба за освобождаване от задължение за регистрация (фиг. 1).

Фиг. 1

През 2013 г. Комисията взе решения за вписване в регистъра на 42 308 администратори. С тях общият брой на вписаните администратори в регистъра става 246 382 (фиг. 2).

Освободените от задължение за регистрация администратори през отчетния период са 498. С тях общият брой на освободените става 27 351 (фиг. 3). В сравнение с 2012 г. се наблюдава тенденция за намаляване броя на

молбите за освобождаване от задължение за регистрация, както и за увеличаване броя на заявленията за регистрация на администратори на лични данни.

Фиг. 2

Фиг. 3

През отчетния период в Комисията са постъпили 93 броя заявления за заличаване на администратори на лични данни, за които КЗЛД взема решение за заличаване от регистъра.

В случаите, когато администратор заявява обработване на данни по чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД или на данни, чието обработване съгласно решение на Комисията застрашава правата и законните интереси на физическите лица, Комисията задължително извършва предварителна проверка преди вписване в регистъра съгласно чл. 17б от ЗЗЛД.

През 2013 г. 2 748 броя администратори са подадени за предварителна проверка преди вписване в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2.

През 2013 г. на основание чл. 17б, ал.3, т. 3 от ЗЗЛД Комисията взема решение за отказ за вписване в регистъра на 829 броя администратори.

През отчетния период са обработени 45 147 броя документи на хартиен носител, свързани с регистрацията на администратори на лични данни. През еРАЛД са изпратени 91 170 електронни съобщения до администраторите, а във входящата поща на електронната система са получени 372 писма, по които са предприети действия по компетентност.

2. Състояние на внедрените информационни и комуникационни системи

През отчетния период бе доусъвършенствана информационната и комуникационна инфраструктура на КЗЛД, благодарение на което към настоящия момент Комисията за защита на личните данни разполага със съвременни средства за комуникации и обмен.

Вече трета година успешно работи и се развива Центърът за информация и контакти с граждани на Комисията.

За ефективността в дейността на КЗЛД съдейства внедрената в администрацията автоматизирана система за провеждане на безхартиени заседания.

В услуга на широката общественост активно се поддържа и редовно се актуализира интернет страницата на Комисията. На нея се поместват новини и ценна информация за гражданите и администраторите на лични данни, популяризира се практиката на КЗЛД и изразените от нея позиции и становища по въпроси, свързани със защитата на личните данни.

Най-важната информация се синтезира и помества в издавания на всеки два месеца електронен бюлетин на Комисията.

През отчетния период Комисията продължи сътрудничеството си с Изпълнителната агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“, която отговаря за GovCERT Bulgaria -/Национален център за действия при инциденти по отношение на информационната сигурност/.

През 2013 година Комисията продължи участието си в Работна група 31-„Цифрова България 2015” към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

3. Обем на изходяща и входяща кореспонденция за периода 01.01.2013 г. – 31.12.2013 г.

Входяща кореспонденция – 6 974 бр.

Изходяща кореспонденция – 4 367 бр.

Вътрешна кореспонденция – 2 433 бр.

Преквалифицирани – 19 бр.

Постъпили жалби – 550 бр.

VI. Анализ и статистика на постъпилите жалби и искания по чл. 38, ал. 1 от ЗЗЛД. Специфични казуси и практика на комисията. Анализ на съдебната практика.

1. Сравнителен анализ на жалбите според вида на администраторите на лични данни, които са постъпили в КЗЛД в предходни години и настоящата; основни сфери в обществения живот, в които са най-честите нарушения в областта на защита на личните данни.

В изпълнение на правомощието на Комисията за защита на личните данни да разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите, с които се нарушават правата на физическите лица по Закона за защита на личните данни, както и жалби на трети лица във връзка с правата им по същия закон, през отчетния период са постъпили 550 жалби, сигнали и запитвания относно обработване на лични данни и възможностите за упражняване на правата за защита при неправомерно обработване на лични данни или относно правата на достъп, информиране, коригиране или блокиране на лични данни.

За сравнение, през 2012 г. жалбите, сигналите и запитванията, които са постъпили в Комисията, са 548 броя, през 2011 г. - 458 броя, а през 2010 г. съответно - 221 броя.

На 288 искания, в които са поставени въпроси относно начините за защитата на физическите лица, са изготвени и изпратени подробни отговори на въпросите, които са поставени в съответното искане.

През календарната година по производства, образувани във връзка с жалби, в които се твърди за нарушения на права на физически лица, Комисията е постановила 252 решения, както следва:

1. по основателност на жалби – 80 решения;
2. за спиране на административно производство поради наличие на друго, образувано пред органите на МВР или прокуратурата – 20 решения;
3. по недопустимост на жалби – 32 решения;

4. по нередовност на жалби и искания – 31 решения;
5. по възобновени административни производства – 2 решения;
6. за одобряване на постигнати споразумения между страните в административното производство – 2 решения.

Комисията е приела за неоснователни 85 жалби поради неустановяване на нарушение на правилата за обработване на личните данни и липса на нарушени права на жалбоподателите.

От административните производства, които са приключили поради недопустимост на жалбите, при 16 е постъпил отказ от жалбоподателя, с което Комисията на практика е била десезирана.

По 80 от приключилите през 2013 г. административни производства Комисията е приела жалбите за основателни и с решенията си по тях е издала 7 задължителни предписания на администраторите на лични данни, с които е указала предприемането на мерки и действия по защита на личните данни, и е установила общо 83 административни нарушения на Закона за защита на личните данни, за които са наложени имуществени санкции и глоби в размер на 503 300 лв.

Установените нарушения, извършени от администратори на лични данни, могат да се причислят към следните групи нарушения:

– обработване на лични данни в нарушение на принципите за законосъобразност, пропорционалност на обработваните лични данни, принципа за обработване на лични данни за конкретни, точно определени и законни цели (чл. 2, ал. 2 от ЗЗЛД) – 15 нарушения.

– обработване на лични данни, без да е налице законоустановено условие за допустимост на обработването на личните данни (чл. 4 от ЗЗЛД) – 20 нарушения, за които са наложени имуществени санкции.

– обработване на лични данни, без да са предприети от администраторите на лични данни технически и организационни мерки за

защита на данните от случайно или незаконно унищожаване, или от случайна загуба, от неправомерен достъп, изменение или разпространение, както и от други незаконни форми на обработване (чл. 23 от ЗЗЛД) – 19 нарушения, за които са наложени имуществени санкции.

– обработване на лични данни, преди администраторът да е подал заявление за регистрация в Регистъра на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри, поддържан от Комисията (чл. 17 от ЗЗЛД) – 3 нарушения, за които са наложени имуществени санкции и глоби.

– обработване на лични данни за маркетингови цели, без да е дадена възможност на физическото лице да възрази срещу обработването на личните му данни за посочените цели (чл. 34а от ЗЗЛД) – 5 нарушения, за които е наложена имуществена санкция.

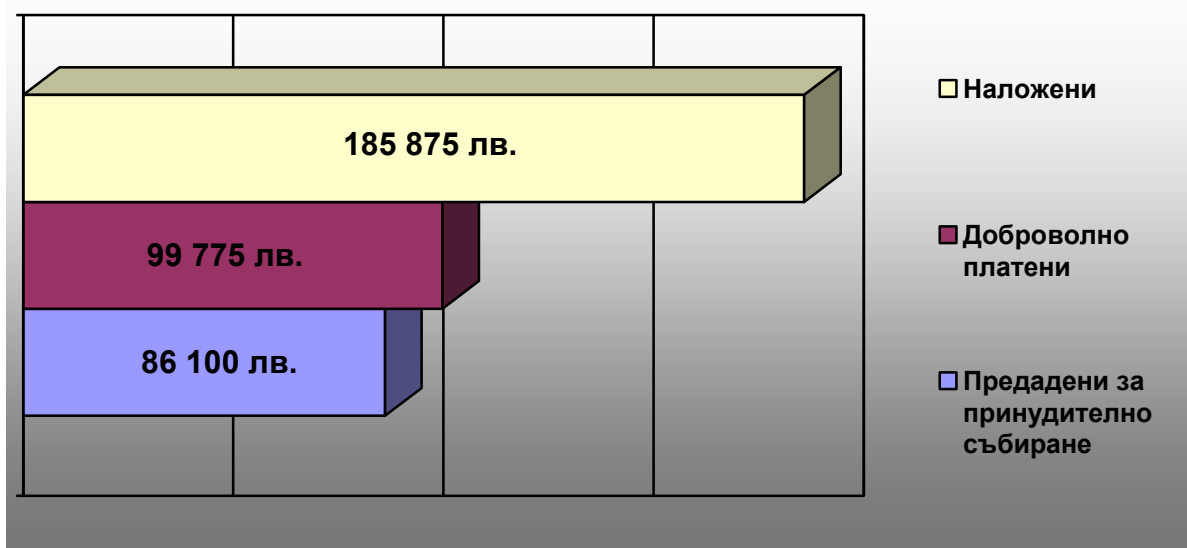
– за отказ на администратор на лични данни да окаже съдействие на Комисията при упражняване на контролните ѝ правомощия (чл. 22, ал. 5 от ЗЗЛД) – 4 нарушения, за които са наложени имуществени санкции.

– за неизпълнение на задължението на администратор на лични данни да постанови решение по заявление за достъп до лични данни, Комисията е констатирала 2 нарушения.

– за нарушение на чл.18, ал.3 от ЗЗЛД, а именно незаявяване на регистър „Видеонаблюдение”, Комисията е констатирала, че за 2013 г. са извършени 4 нарушения.

В полза на КЗЛД са присъдени 3 375 лв. юрисконсултско възнаграждение, като от тези присъдени възнаграждения са платени доброволно 1500 лв.

През 2013 г. са отчетени приходи от административни наказания по влезли в сила решения на Комисията за защита на личните данни в размер на 185 875 лв., от които 99 775 лв. са платени доброволно от нарушителите, а 86 100 лв. са предадени на НАП за принудителното им събиране.

Фиг. 4

Секторите на дейност на администраторите на лични данни, срещу които най-често са постъпвали през 2013 г. жалби от физически лица, са следните:

Телекомуникации	333 жалби
Трудови и осигурителни услуги	42 жалби
Банки и банкови институции	33 жалби
Здравеопазване и образование	13 жалби
Управление на етажната собственост	11 жалби
Съдебна и изпълнителна система	10 жалби
Медии	8 жалби

Специфични казуси и практика на Комисията.

Комисията за защита на личните данни е сезирана за неправомерни действия по разпространение на лични данни от страна на „Национална електрическа компания” ЕАД. В жалбата се сочи, че физическото лице в качеството му на управител на търговско дружество е сключило договор за изкупуване на електрическа енергия с „Национална електрическа компания”

ЕАД /НЕК/. НЕК е уведомила търговското дружество за намерението си да стартира процедура по публично оповестяване чрез публикуване на всички действащи договори за изкупуване на електрическа енергия, сключени между НЕК и контрагентите, предвид което е даден 7-дневен срок за изразяване на съгласие или несъгласие за публичното оповестяване на договора. Жалбоподателят е поставил въпроса относно необходимостта и целите на публичното оповестяване на действащите договори, като е дадено принципно съгласие за публично оповестяване на договора между търговското дружество и НЕК за целите на прозрачен и взаимно балансиран подход за водене на бизнес. НЕК потвърждава, че единствената причина за публичното оповестяване на сключените договори за изкупуване, продажба и пренос на електрическа енергия, е постигането на прозрачност в работата на държавното дружество. В резултат от действията на НЕК, на интернет страницата на Министерство на икономиката и енергетиката, са публикувани личните данни на жалбоподателя, в качеството му на управител на търговско дружество.

Комисията приема, че е нарушена разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от ЗЗЛД, съгласно която: „администраторът на лични данни предприема необходимите технически и организационни мерки, за да защити данните от случайно или незаконно унищожаване, или от случайна загуба, от неправомерен достъп, изменение или разпространение, както и от други незаконни форми на обработване“. В случая с публикуването на договора на интернет страницата на Министерството на икономиката и енергетиката с незаличени лични данни /три имена, ЕГН, номер на лична карта/ на жалбоподателя, в качеството на управител на търговското дружество, което е страна по посочения договор, сключен с НЕК, администраторът на лични данни не е предприел необходимите технически и организационни мерки, за да защити данните от незаконно разпространение. В конкретния случай на АЛД е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лв.

При друг случай Комисията е сезирана за нарушения, извършвани от потребителна кооперация. В жалбата се посочва, че всяка година кооперацията изпраща поканите за годишното си събрание към своите членове с изписани ЕГН и адрес, без да ги постави в пликове, и по този начин излага на показ личните им данни. В подкрепа на изложеното се прилага като доказателство покана за провеждане на годишно отчетно събрание на кооперацията, от която е видно, че жалбоподателят е идентифициран с три имена, адрес и ЕГН.

При съпоставяне, въз основа на относимите разпоредби на законово изискуемия обем от информация за членовете и кандидат-членовете на кооперацията, и съдържанието на същата, вписана в покана на ръководството на същата кооперация, Комисията приема наличието на прекомерност на обработваните в поканите лични данни, предвид вписването на ЕГН на физическите лица. Относима в случая е нормата на чл. 2, ал. 3 от ЗЗЛД, съгласно която личните данни трябва да бъдат съотносими, свързани с и ненадхвърлящи целите, за които се обработват.

Във връзка с предмета на жалбата – изпращане на покана от страна на ръководството на кооперацията до член-кооператорите с изписани ЕГН и адрес, без да ги постави в пликове, и излагане на показ на личните данни – е нарушена разпоредбата на чл. 23 от ЗЗЛД.

В конкретния случай Комисията налага административно наказание в размер на 600 лева за нарушение на чл. 23, ал. 1 от ЗЗЛД и издава задължително предписание за спазване на разпоредбите на ЗЗЛД във връзка с чл. 8, ал. 5 от Закона за кооперациите, а именно: заличаване на ЕГН на член-кооператорите, вписани в книгата на кооператорите, и изпращане на поканите за отчетно събрание, запечатани в плик, без вписване на ЕГН.

В края на 2012 г. и началото на 2013 г. Комисията е сезирана с няколко жалби, подадени от различни физически лица, срещу един администратор на лични данни, със специфичен предмет на жалбите.

В жалбите се посочва, че във връзка с образувани преписки в Районно управление на Министерството на вътрешните работи /РУ на МВР/, жалбоподателите са били редовно призовани за справка. Същите са били информирани, че са извикани по повод на подадени жалби срещу тях от управител на търговско дружество. В жалбите, подадени срещу физическите лица, е било посочено, че след излагане на различни твърдения, е поискано от началника на съответното РУ на МВР да бъдат предупредени по реда на чл. 56 от ЗМВР, изброени и описани с три имена и ЕГН няколко лица, включително и жалбоподателите.

Твърди се, че към съответните жалби са били приложени техни снимки, ”направени няколко дни по-рано на алея в защитена територия – публична общинска собственост”, без тяхно знание и съгласие.

Жалбоподателите уведомяват, че „никога не са встъпвали в каквито и да е правоотношения с управителя на търговското дружество, нито са предоставяли или давали разрешение за обработване на личните им данни”.

От своя страна, администраторът на лични данни пояснява, че личните данни на жалбоподателите са събрани от Търговския регистър, правно-информационни системи, интернет. В становището си търговското дружество изказва мнение, че макар и в жалбите да се твърди, че авторите им никога не са встъпвали в договорни отношения и не са предоставяли личните си данни на дружеството, то „само по себе си соченото обстоятелство от лицата жалбоподатели не представлява нарушение”. Основание за това разсъждение е виждането, че след като „жалбоподателите са предоставяли своите лични данни напълно доброволно в интернет пространството, по начин, достъпен до широк кръг от лица – всеки, имащ достъп до глобалната мрежа”, то „предоставянето и получаването е станало с явното знание на жалбоподателите”.

Представителят на търговското дружество информира, че именно по този начин, чрез интернет пространството, се е сдобил с личните данни /три

имена, ЕГН/ на жалбоподателите. Уточнява, че „жалбоподателите са в управителните органи на различни капиталови дружества, вписани в Търговския регистър, съответно в Апис Регистър+”, в потвърждение на което са приложени доказателства.

След изясняване на фактите и обстоятелствата по казуса, Комисията приема, че е налице нарушение при обработване на лични данни на жалбоподателите за целите на образуване на производства пред МВР.

Приема се, че целите, за които са обработвани данните в Търговския регистър, са различни от целите, за които търговското дружество обработва личните данни на жалбоподателите. В тази връзка не се споделя мнението, че жалбоподателите изначално са дали своето съгласие за обработване на личните им данни за последващо обработване с различна цел.

Комисията е сезирана с жалба, в която се твърди, че РИОСВ, без да изиска съгласието на физическото лице за това, е публикувала личните му данни – трите имена, ЕГН и точен адрес – в интернет. Жалбоподателят сочи, че публикацията е извършена чрез оповестяване на издаден по отношение на него индивидуален административен акт на интернет адрес. В административното производство е установено, че с решение на директора на РИОСВ, издадено на основание чл. 2а от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда във връзка с чл. 38, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците /ЗУО/, се прекратява процедурата по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда с възложител – жалбоподателят. В решението се съдържат трите имена, адресът и единният граждански номер на жалбоподателя. Видно от разпечатка от интернет страницата на РИОСВ и направената служебна такава, решението е било публикувано на сайта на регионалната инспекция. Комисията приема, че свързаните с жалбоподателя лични данни са обработени от администратор на лични данни в нарушение на принципа за пропорционалност на обработваните данни, изразяващо се в

разпространяването им чрез публикуване на интернет страницата на РИОСВ. Разпространени са трите имена и ЕГН на жалбоподателя, която информация представлява лични данни по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗЗЛД. Чрез обема от публикуваната информация физическото лице може да бъде индивидуализирано пряко. Още повече, че в публикуваното решение се съдържа и информация, която сама по себе си не представлява лични данни, но обвързана с трите имена и единия граждански номер на физическото лице, дава възможност за идентифицирането му по безспорен начин. Действително в ЗООС е предвидено задължението за публично обявяване на решението по екологична оценка, но Закона не изисква публикуване на ЕГН на възложителя. В чл. 99, ал. 3 изчерпателно са упоменати реквизитите, които следва да съдържа решението по ОВОС, като ЕГН на възложителя не е сред тях. В случая публикуването на ЕГН на жалбоподателя и разпространяването му чрез интернет страницата на РИОСВ е извършено в противоречие принципа на пропорционалност при обработване на данните.

2. Статистика на постановените съдебни решения и анализ на най-често срещаните предпоставки за отмяна на административните актове на КЗЛД; възникнали проблеми в съдебната практика при осъществяването на контрол по законосъобразност на решенията на КЗЛД; инициативи за разрешаване на тези възникнали проблеми.

През 2013 г. в Административен съд – София град /АССГ/ са образувани 64 дела по оспорване на административни актове, издадени от Комисията за защита на личните данни. 6 от тях са образувани по оспорване на административни актове, издадени през 2012 г. За сравнение през 2012 г. образуваните дела са били 38 броя.

На първа инстанция са приключили 45 съдебни дела. От тях 20 решения на Комисията са потвърдени като правилни и законосъобразни, 15

решения са отменени като неправилни и с десет решния се изменя решението на КЗЛД, по отношение на размера на наложената санкция.

За посочения период АССГ е обявила едно решение на КЗЛД за нищожно. Мотивите на съда за обявяването на административният акт за нищожен са, че има подадена молба от жалбоподателя в административното производство за оттегляне на жалбата. Към момента на постановяването на административния акт, КЗЛД не е била уведомена за волята на жалбоподателя за оттегляне на жалбата му. Молбата за оттегляне на жалбата е подадена след постановяването на административния акт и в срока за неговото оспорване чрез КЗЛД до съда.

При анализ на съдебната практика на АССГ може да се обобщи, че основанията за отмяна по-голямата част от решенията на Комисията са нарушение на административно-производствените правила и противоречие на материалните разпоредби. Като нарушение на административно-производствените правила се извежда от практиката несъбирането на достатъчно доказателства, които да дадат възможност на административния орган да се изяснят всички факти и обстоятелства от значение за конкретния случай. Констатираните от АССГ нарушения от страна на КЗЛД, изразяващи се в противоречие на материалните разпоредби, се свеждат до това дали правилно административният орган е определил нарушената норма на закона. Мотивите на съда за изменение на актовете на КЗЛД в частта, в която е определен размерът на наложената санкция, е, че липсват достатъчно мотиви, които да обосноват наложената санкция над минималния размер, определен от Закона. Приема се, че санкцията следва да е насочена към постигане на целта на наказанието, което има възпитателна, възпираща и предупредителна функция, а не създаване на икономически затруднения на администраторите на лични данни, допуснали нарушението.

Следва да се посочи, че в съдебните актове, с които се отменя административният акт на КЗЛД, липсва произнасяне по отношение на това

дали административната преписка се връща на КЗЛД за ново разглеждане. Тази практика създава несигурност, невъзможност на КЗЛД да упражни правомощията си, съгласно ЗЗЛД, и порочност на съдебния акт. На територията на Република България, единственият орган, който може да се произнесе, дали е налице или не нарушение на Закона за защита на личните данни, е Комисията. Съдът не е компетентен да реши спора по същество. С отмяната и липсата на дадени указания за връщането на административната преписка за ново разглеждане от КЗЛД, се създава невъзможността да бъде решен конкретният случай, което води след себе си нестабилност в отношенията между администратора на лични данни и физическото лице, за което се отнасят данните, и съответно защитата на правата им. Липсата на дадени указания, съответно разпореждането за връщане на преписката за ново разглеждане, води до невъзможност КЗЛД да се произнесе по случая.

На втора инстанция, пред Върховния административен съд /ВАС/, приключиха производствата по 31 обжалвания на решения на Административен съд – София град. С окончателни съдебни решения на ВАС като краен резултат са потвърдени 17 решения на Комисията. При 11 от решенията се потвърждава решението на АССГ, с което е отменено решението на КЗЛД, и с 3 решения се изменя решението на КЗЛД по отношение на наложения размер санкция.

VII. Контролна и административно-наказателна дейност на Комисията

1. Контролна дейност

Редът и методите за осъществяване на цялостната контролна дейност се уреждат с разпоредбите на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД), Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация (ПДКЗЛДНА), Наредба № 1/30.01.2013 г. за минималното ниво на технически и организационни мерки и допустимия вид защита на личните данни (Наредбата), Инструкцията за контролната дейност и Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Комисията развива контролна дейност в следните направления:

- анализира текущо дейността на администраторите за спазване на нормативните актове по защита на личните данни;
- подпомага администраторите с консултации и указания по спазване на нормативните актове и по предприемане на мерки за защита на обработваните лични данни;
- осъществява пряк контрол на администраторите на лични данни в публичния и частен сектор;
- налага санкции по реда на ЗАНН за нарушаване на ЗЗЛД.

Контролът се осъществява пряко от председателя и членовете на Комисията, които се подпомагат от специализирана администрация. Съгласно чл. 26 от ПДКЗЛДНА Дирекция „Правни производства и надзор” (ППН) чрез своето структурно звено – отдел „Контрол и административнонаказателни производства”, подпомага контролната дейност на Комисията. Дейността обхваща извършването на проверки на администратори на лични данни за изясняване на факти и обстоятелства и събиране на доказателства.

Проверките представляват съвкупност от действия и мерки, предназначени да осигурят законосъобразно и ефективно обработване и защита на лични данни.

Целта на проверките е установяване на:

- основанието за обработване на лични данни;
- реда за водене на регистъра за лични данни;
- целите, за които се обработват личните данни;
- пропорционалността, точността и актуалността на данните;
- съответствието на степента на защита на обработваните данни с

Наредбата.

На 30 януари 2013 г. Комисията за защита на личните данни прие нова Наредба за минималното ниво на технически и организационни мерки и допустимия вид защита на личните данни. Наредбата е публикувана в Държавен вестник на 12 февруари 2013 г. и отменя Наредба № 1 от 7 февруари 2007 г. (ДВ, бр. 25 от 23 март 2007 г.).

Наредбата има за цел да осигури адекватно ниво на защита на личните данни в поддържаните регистри с лични данни в зависимост от характера на данните и от броя на засегнатите лица при нарушаване на защитата им. Дефинирани са основните цели на защитата на личните данни – поверителност, цялостност и наличност, и са определени видовете защита на личните данни. С цел определяне на адекватното ниво на техническите и организационните мерки и допустимия вид защита, администраторите са длъжни да извършват периодична оценка на въздействието върху обработваните лични данни. Резултат от оценката на въздействието е определянето на нивото на въздействие и съответното му ниво на защита. Основен принцип за достъп до данните е „необходимост да се знае”. За всяко ниво на защита са определени необходимите технически и организационни мерки, които следва да предприемат администраторите на лични данни.

В срок до 6 месеца от влизане на наредбата в сила, администраторът е длъжен да определи нивото на въздействие на обработваните от него регистри.

За регистрите с лични данни, водени към момента на влизане в сила на новата наредба, се определят следните срокове за изпълнение на мерките за защита, считано от момента на определяне на нивото на въздействие:

- за ниско ниво – до шест месеца;
- за средно ниво – до девет месеца;
- високо и изключително високо ниво – до една година.

Контролната дейност на КЗЛД е съобразена със спазване и изпълнение на мерките за защита в определените от Наредбата срокове.

Контролът се осъществява чрез извършване на предварителни, текущи и последващи проверки. Всяка проверка приключва с изготвяне на констативен акт, а при установяване на административно нарушение на разпоредби от ЗЗЛД, се образува административно-наказателно производство по реда на ЗАНН.

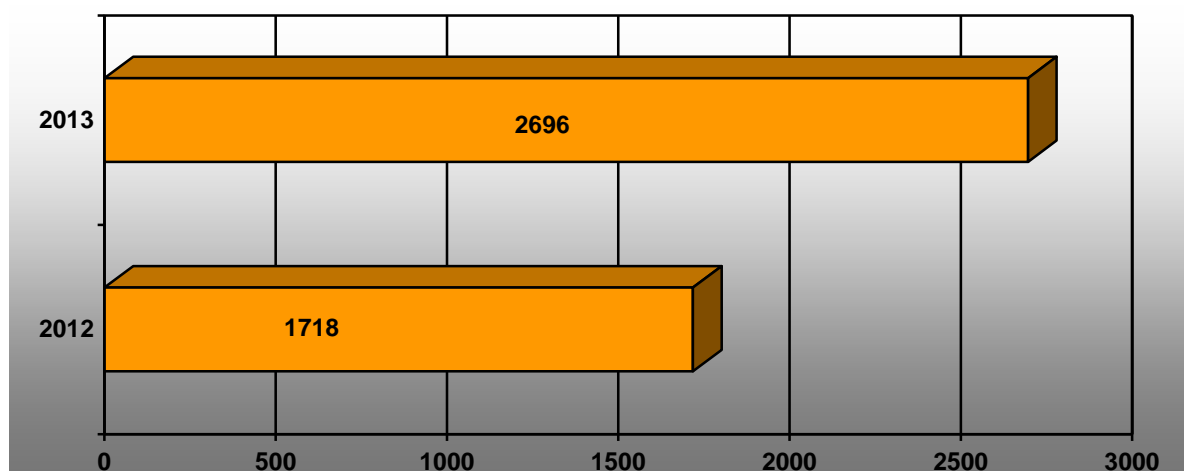
Общ брой извършени проверки през 2013 г. –2696, от тях:

- предварителни –2613;
- текущи –39 и
- последващи –44.

От тези данни е видно, че най-голям е броят на предварителните проверки, извършени на основание чл. 12, ал. 2 от ЗЗЛД. През 2013 г. са приключени 2696 проверки, в резултат на което са съставени 2684 констативни акта, а 12 проверки са приключили само със съставянето на актове за установяване на административни нарушения.

За сравнение: през 2012 г. са приключени общо 1718 проверки. (фиг. 5)

Общ брой извършени проверки

Фиг. 5

1.1. Предварителни проверки

Съгласно разпоредбата на чл. 17б от ЗЗЛД този вид проверки задължително се извършват преди вписване на администратора на лични данни (АЛД) в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД в случаите, когато администраторът е заявил обработване на специално защитени данни по чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД или на данни, чието обработване, съгласно решение на Комисията, застрашава правата и законните интереси на физическите лица.

Предварителните проверки имат за цел установяване на предприетите от администраторите на лични данни технически и организационни мерки при обработване на лични данни и допустимия вид защита и съответствието им с изискванията на Наредбата.

През 2013 г. се акцентира върху този вид проверки, в резултат на което са извършени общо 2613 предварителни проверки срещу 1616 за 2012 г. (фиг. 6).

От извършените предварителни проверки за 2013 г. 2588 са приключили с вписване в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД, 24 са приключили с прекратяване на производството по регистрация и заличаване от регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД в резултат на прекратена дейност на

АЛД и др., а 1 проверка е приключила с отказ от вписване в резултат от непредоставени документи за извършване на проверката. Основен проблем при извършване на този вид проверки остава осъществяването на кореспонденция с АЛД с цел изискване на необходимите документи за приключване на проверката. Най-честите причини за това са непотърсена кореспонденция, промяна на адреси, неточности в подадените заявления, както и неизпращане на изисканите документи след надлежно получено писмо. Поради невъзможност тези проверки да бъдат приключени, през 2013 г. КЗЛД взе решение и на основание чл. 17б, ал. 3, т. 3 от ЗЗЛД отказа вписване на 828 администратори на лични данни в Регистъра на администраторите на лични данни и водените от тях регистри. След публикуване на решението на КЗЛД 26 от тях изпратиха необходимите документи за предварителна проверка, в резултат на което бяха вписани в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД.

1.2. Текущи проверки

Макар и значително по-малко на брой, но с по-голяма правна сложност, са текущите проверки по чл. 12, ал. 3 от ЗЗЛД. През 2013 г. са извършени 39 такива проверки, срещу 71 за 2012 г. (фиг. 6).

Съгласно закона тези проверки се извършват по молба на заинтересовани лица, както и по инициатива на Комисията, въз основа на приет от нея месечен план за контролна дейност.

В резултат на тези проверки са издадени 20 задължителни предписания, съставени са 6 акта за установяване на административни нарушения, а при 16 проверки не са установени нарушения на разпоредбите на ЗЗЛД.

В края на 2012 г. КЗЛД прие „План за извършване на текущи проверки по инициатива на КЗЛД за 2013 г.” (Плана). Той е насочен към повишаване ефективността от контролната дейност на Комисията на база по-нататъшното ѝ административно укрепване, подобряване организацията на контрола,

усъвършенстване на формите за консултиране на администраторите на лични данни и физически лица.

Съгласно Плана, критериите за избор на АЛД за проверка са следните:

1. АЛД от структури и сфери с приоритетна значимост в дейността на КЗЛД:

- АЛД, чиято дейност е с висока обществена и социална значимост;
- АЛД, в които са извършени значителни структурни промени, произтичащи от изменение в законодателството и вътрешните нормативни актове.

2. АЛД, в зависимост от категориите и обем обработвани лични данни:

- АЛД, обработващи лични данни по чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД;
- АЛД, чиято дейност по обработване застрашава правата и законните интереси на физическите лица.

3. АЛД, които не са били обект на проверка.

4. АЛД, които не са подали заявление за регистрация/актуализация за вписване в регистъра по чл.10, ал.1 т. 2 от ЗЗЛД.

5. Административен район, в който не е извършвана планова проверка на АЛД.

Основните задачи на плановите проверки са свързани с изпълнение на задълженията на АЛД във връзка с разпоредбите на ЗЗЛД относно регистрация и актуализация на АЛД в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД, както и задълженията по чл. 19, ал. 1, чл. 23, чл. 25 от ЗЗЛД, както и установяване на предприетите технически и организационни мерки за защита на личните данни. Проверките обхващат основно регистри, съдържащи лични данни на физически лица, клиенти (контрагенти) на администраторите, съобразно основния им предмет на дейност, в следните области: държавно управление, съдебна власт, образование, банкова и кредитна дейност, търговия и услуги и др., предимно с национален обхват на дейността.

В съответствие със заложените в Плана критерии бяха определени за извършване проверки на 23 АЛД в различни сектори от общественоекономическия живот.

Бяха извършени следните проверки на АЛД, по сфера на дейност, както следва:

– държавна администрация (7 проверки) – Изпълнителна агенция по горите, Министерство на вътрешните работи (Шенгенска информационна система), Министерство на външните работи (Визова информационна система), Министерство на труда и социалната политика, Министерство на вътрешните работи (Национално звено Европол), Национален институт по криминалистика и криминология към Министерство на вътрешните работи и Държавна агенция за бежанците към Министерски съвет (Национална система Евродак);

– здравеопазване (3 проверки) – „Университетска многопрофилна болница за активно лечение Александровска” ЕАД, Национален център по наркомании и „Многопрофилна болница за активно лечение Токуда Болница София” АД;

– правосъдие (3 проверки) – Апелативен съд – Велико Търново, Административен съд – Смолян и Районен съд – Смолян;

– областна и общинска администрация (2 проверки) – Областна администрация – област Хасково и Общинска администрация – Хасково;

– образование (2 проверки) – Европейски политехнически университет, гр. Перник и Регионален инспекторат по образование – Перник;

– финансов сектор (2 проверки) – „Банка ДСК” ЕАД и „Ти Би Ай Лизинг” ЕАД;

– търговия и услуги (2 проверки) – „Мото-Пфое” ЕООД и „К енд К Електроникс” ЕАД;

– застраховане (1 проверка) – „Застрахователно дружество Евро инс” АД и

– пенсионно осигуряване (1 проверка) – „Ай Ен Джи Пенсионноосигурително дружество” ЕАД.

В резултат на приключилите планови проверки са съставени 20 констативни акта и са издадени 13 задължителни предписания. В процес на приключване са 3 проверки на АД.

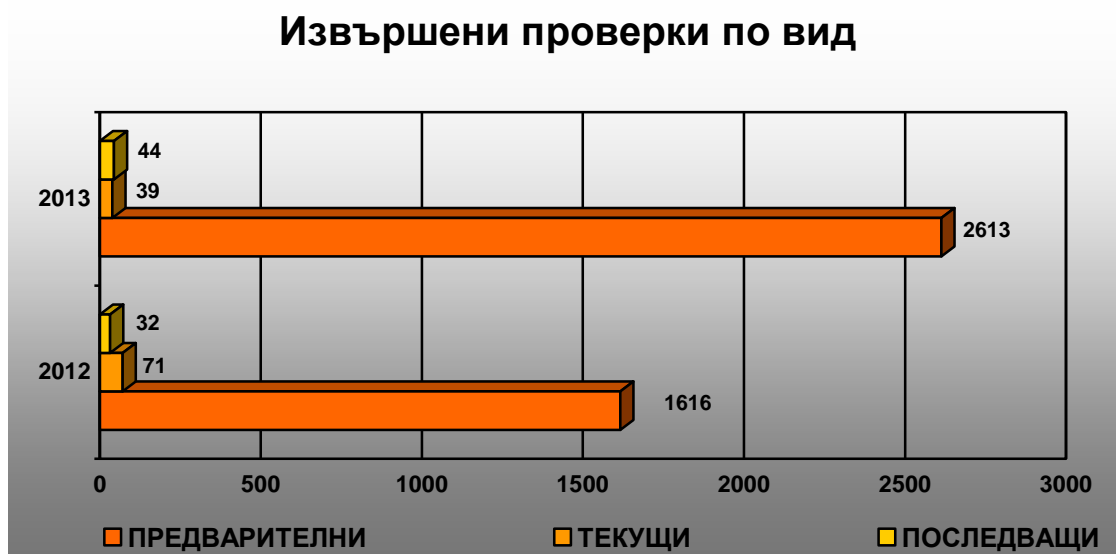
В началото на 2013 г. приключиха и 4 планови проверки от 2012 г. на „Рила Турс 2001” ООД, „Метро Кеш енд Кери България” ЕООД, „Изи Асет Мениджмънт” АД и Държавен фонд „Земеделие”. При 3 от проверките са издадени задължителни предписания.

1.3. Последващи проверки

Третият вид проверки са тези по чл. 12, ал. 4 от ЗЗЛД, а именно последващи проверки, които се извършват във връзка с изпълнение на решение или на задължително предписание на КЗЛД, както и по нейна инициатива след подаден сигнал.

През 2013 г. са извършени 44 последващи проверки, срещу 32 за 2012 г. (фиг. 6).

В резултат на тези проверки са издадени 3 задължителни предписания, съставени са 14 акта за установяване на административни нарушения, а при 27 проверки не са установени нарушения на разпоредбите на ЗЗЛД.

Фиг. 6

Във връзка със специфичните условия, в които се обработват личните данни, е направено диференцирано разграничение по сектори. В изпълнение на своята дейност през 2013 г. Комисията извърши следните проверки по сектори:

№	СЕКТОР	БРОЙ
1	Здравеопазване	1510
2	Търговия и услуги	310
3	Образование и обучение	225
4	Юридически и консултантски услуги	136
5	Строителство и архитектура	62
6	Туризм	51
7	Социални дейности	45
8	Производство	39
9	Юридически лица с нестопанска цел	29
9	Транспорт	29
10	Застраховане и социално осигуряване	25
11	Финансово-счетоводни услуги	21
11	Недвижими имоти	21
12	Телекомуникации и информационни технологии и услуги	20
13	Финансов сектор	19
14	Селско и горско стопанство	15
15	Държавна администрация	13
16	Областна и общинска администрация	12
16	Реклама и проучване на пазари	12
16	Охранителна дейност	12
17	Политически партии и организации	8
18	Други	82

Акцентирано е върху проверки на АЛД, обработващи лични данни, които се отнасят до здравето, сексуалния живот или до човешкия геном, разкриващи расов или етнически произход; политически, религиозни, философски, политически убеждения и членство в такива организации,.

1.4. Разглеждане на искания

Съгласно чл. 36, ал. 2 от ПДКЗЛДН, когато едно искане не съдържа данни за нарушени права на искателя, може да се предприемат действия по чл. 10, ал. 1, т. 3, т. 5, т. 6 и чл. 43 от ЗЗЛД. През 2013 г. от специализирания отдел за контролна дейност са разгледани 123 искания от физически лица, включително различни запитвания по актуални въпроси, свързани със защита на личните данни, както и по заявления за достъп до обществена информация по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), в резултат на което са изготвени съответните проекти за решения.

Налице е тенденция на трайно увеличение на този вид искания, които през 2012 г. бяха 74.

От разгледаните искания най-голям е дялът на твърдения за нарушени права по ЗЗЛД в секторите: интернет (56), видеонаблюдение (16), държавна администрация (12), търговия и услуги (6), финансов сектор (5) и др. Значително по-малко са в областна и общинска администрация, образование и обучение, здравеопазване, хазарт, телекомуникации и др.

През 2013 г. се наблюдава повишаване сигналите на физически лица за разпространение на лични данни без тяхно съгласие, включително и използването им за директен маркетинг, проникване в личните им профили в социални мрежи и/или електронни пощи, както и при осъществяване на видеонаблюдение.

Като резултат от разглеждане на исканията са съставени 10 акта за установяване на административни нарушения, а 7 искания са изпратени по компетентност на други органи. На подателите са изпратени съответни отговори.

2. Административно-наказателна дейност

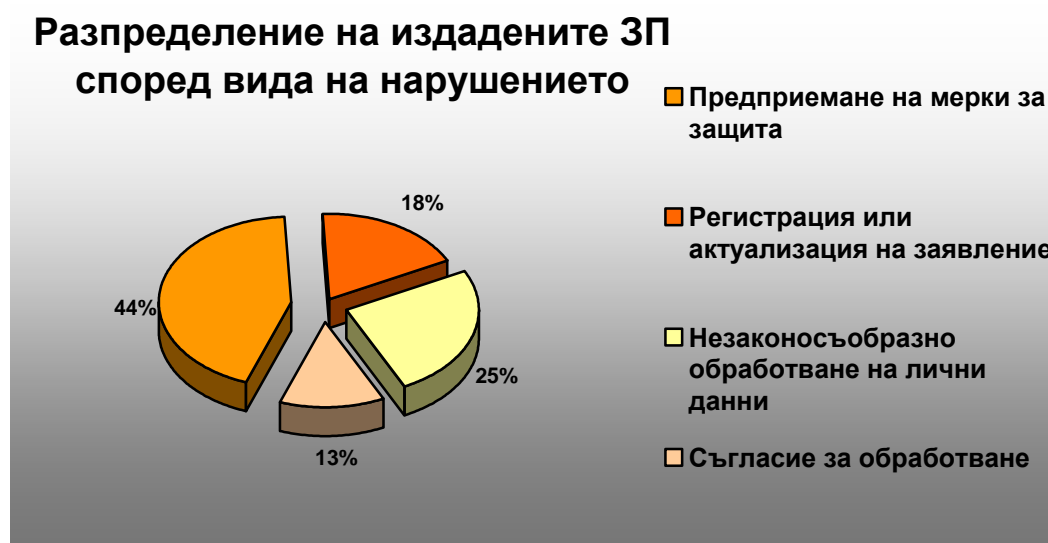
2.1. Задължителни предписания

На основание чл. 10, ал. 1, т. 5 от ЗЗЛД и във връзка с осъществяване на контролна дейност по чл. 12, ал. 1 от ЗЗЛД, Комисията издава задължителни предписания (ЗП) до АЛД във връзка със защитата на личните данни при тяхното обработване по повод съответния предмет на дейност.

Предписанията имат за цел да се осигури адекватно ниво на защита на личните данни в поддържаните регистри с лични данни чрез осигуряване на минимално необходимите технически и организационни средства и мерки за защита, съгласно ЗЗЛД и Наредбата.

През 2013 г. са издадени ЗП на 26 АЛД, срещу 16 за 2012 г. Най-голям брой предписания са издадени в сферата на държавната администрация, следвани от областна и общинска администрация, финансов сектор, застраховане и здравеопазване. Най-малък брой предписания са издавани в следните сектори: правосъдие, образование и обучение, информационни технологии и услуги и търговия и услуги.

Процентното съотношение на издадените ЗП, в зависимост от вида на нарушението, е посочено в следната графика (фиг. 7).

Фиг. 7

Най-често издадените предписания са свързани с констатации относно обработване на копие от документ за самоличност на физически лица при сключване на трудов договор или при постъпване на държавна служба. При сключване на трудов договор всеки работодател е задължен да спазва изискванията на чл. 66, ал. 1 от Кодекса на труда и Наредба № 4 от 1993 г. за документите, които са необходими за сключване на трудов договор. В чл. 1 от тази наредба не е предвидено предоставяне на копие от документ за самоличност при сключване на трудов договор, поради което неговото изискване е без правно основание. Такова изискване не фигурира и в разпоредбите на чл. 2 от Наредбата за документите за заемане на държавна служба. Ето защо обработването на лични данни чрез съхранение в трудовите и служебни досиета на физическите лица на копие от документ за самоличност при сключване на трудов договор, респективно при възникване на служебно правоотношение, е незаконосъобразно и е извършено в нарушение на принципа, регламентиран в чл. 2, ал. 2, т. 1 от ЗЗЛД.

Предписания са издадени и във връзка с определяне на конкретни мерки за осигуряване на необходимото ниво на защита на личните данни. Важен момент в техническите и организационни мерки, които трябва да предприема АЛД, е неговото задължение да определя срокове за съхранение на данните.

Други често срещани нарушения са свързани с нарушаване на разпоредбите на Глава трета от ЗЗЛД, отнасящи се до задълженията на АЛД по чл. 17, чл. 17б и чл. 18, ал. 3 за регистрация и/или актуализация в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД, както и с нарушаване на разпоредбите на чл. 19 от ЗЗЛД за информиране на физическите лица относно обработването на личните им данни.

От общо издадените 26 ЗП – 13 са изпълнени в определените от Комисията срокове, 2 се обжалват, а останалите са в процес на изпълнение.

2.2. Административнонаказателни производства

Съгласно разпоредбата на чл. 43 от ЗЗЛД установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателни постановления (НП) се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Актове за установяване на административни нарушения (АУАН) на разпоредби от ЗЗЛД се съставят от член на Комисията или от упълномощени от институцията длъжностни лица, съгласно изискванията на чл. 43, ал. 1 от ЗЗЛД. НП се издават от председателя на КЗЛД (чл. 43, ал. 2 от ЗЗЛД).

В изпълнение на правомощията по чл. 12 ал. 1 и ал. 8 от ЗЗЛД да се осъществява контрол за спазване на нормативните актове в областта на защитата на личните данни през 2013 г. за 40 броя установени нарушения на различни разпоредби от ЗЗЛД са съставени 30 АУАН, въз основа на които председателят на КЗЛД е издал 29 НП. В сравнение с 2012 г. се констатира намаление на АУАН, но е налице увеличение на издадените задължителни предписания.

Най-често срещаното нарушение на ЗЗЛД е неизпълнение на задължението за актуализация на подадената информация по отношение на водените от АЛД регистри с лични данни. Нарушението се изразява в това, че администраторът обработва лични данни за целите на нов регистър, който не е заявен в КЗЛД и който не е вписан в регистъра по чл. 10, ал. 1 от ЗЗЛД.

На второ място е установено, че не са предприети необходимите технически и организационни мерки, за да бъдат защитени данните от случайно или незаконно унищожаване, или от случайна загуба, от неправомерен достъп, изменение или разпространение, както и от други незаконни форми на обработване, което представлява нарушение по чл. 23, ал. 1 от ЗЗЛД.

На следващо място е неизпълнение на задължението за регистрация по смисъла на чл. 17, както и чл. 17б от ЗЗЛД.

Често срещани са и нарушенията на чл. 19, ал. 1 от ЗЗЛД и чл. 2, ал. 2, т. 2 от ЗЗЛД, като съответно в първия случай АЛД не предоставя на физическото лице, чиито данни ще обработва, необходимата информация за целите и получателите на обработваните данни, а във втория случай обработваните данни не са били съотносими, свързани с и ненадхвърлящи целите, за които се обработват. Издадени са 29 НП като 11 от тях са въз основа на съставени актове от края на 2012 г.

С издадените през 2013 г. НП са наложени глоби и имуществени санкции общо в размер на 76 800 лв., като от тях са платени 29 800 лв.

С мотивирана резолюция на председателя на КЗЛД на основание на чл. 34, ал. 3 и чл. 54 от ЗАНН частично е прекратено едно административно-наказателно производство. Като причина за прекратяването административно-наказващият орган е приел, че не са налице достатъчно доказателства, че АЛД, срещу когото е съставен АУАН, е извършил това нарушение. По отношение на другото нарушение е издадено НП. Както през 2012 г., така и през 2013 г. се срещат затруднения при връчване на съставените АУАН чрез общините в страната, съгласно разпоредбата на чл. 43, ал. 4 от ЗАНН. В някои случаи АУАН се връчват на лица без представителна власт, в други случаи не се подписва разписката, с която АЛД удостоверява, че е уведомен за правото си в 3-дневен срок да представи възражения срещу акта, което налага връщането им за ново надлежно връчване. С оглед щателно издирване и връчване на АУАН и НП, макар и не като практика, КЗЛД иска и получава съдействие от органите на МВР в страната.

От издадените през 2013 г. НП няма отменени от съда, 1 е потвърдено, като по него е постановено намаляване размера на санкцията.

От решенията през 2013 г. в съдебна фаза дела по НП, издадени през 2011 и 2012 г., изцяло са отменени 3, потвърдени са 12, като по 6 от тях е

постановено намаляване на размера на санкцията. Предмет на съдебен контрол към момента са 25 обжалвани НП.

Без да са обжалвани, през 2013 г. в законна сила са влезли 5 НП.

От анализа на съдебната практика в частта изменени НП се констатира тенденция съдилищата в страната да намаляват към минимум размера на наложените наказания, предвиден в ЗЗЛД за съответното нарушение. Най-често сред мотивите на съда за вземане на решенията за намаляване на наложените имуществени санкции са „липса на отегчаващи вината обстоятелства”, като например извършено за първи път нарушение от администратора на лични данни, представени след установяване на нарушението съответни доказателства, както и „ненастъпили вредни последици от деянието”.

За отмяна на постановленията съдът се е мотивирал, че е допуснато нарушение на съществени процесуални правила от наказващия орган, и по-специално неточно посочена дата на извършване на нарушението, с което съдът е приел, че е нарушено правото на защита. (НП № 15/2012 г. срещу „Старт 10” ООД, гр. Пловдив). В другия казус съдът намира, че не е осъществен съставът на нарушението, за което е било издадено НП (НП 40/2012 г. срещу „Йовков и Йовков” ООД).

В съдебната практика през настоящата 2013 г. като най-значим се откроява казусът по НП № 30/2011 г. срещу Политическа партия „Другата България”, потвърден от Софийски районен съд (СРС), с постановено намаляване на санкциите. Административен съд София – град потвърждава решението на СРС. С постановлението са наложени имуществени санкции на политическата партия за две нарушения – на чл. 17, ал. 1 от ЗЗЛД и чл. 18, ал. 3 от ЗЗЛД. Нарушенията са осъществени с обработването на лични данни - три имена, ЕГН, имейл адрес и населено място - на 702 преброили се физически лица, преди АЛД да е подал заявление за регистрация в КЗЛД, както и с обработването на лични данни на 2 233 преброили се физически

лица за целите на нов регистър, без АЛД да е уведомил КЗЛД за промяната на данните от първоначалното заявление за регистрация. Целта на Политическа партия „Другата България” е била да осъществи анкета за преброяване на българските граждани, живеещи извън територията на България.

Налице е положителна тенденция в съдебната практика и при потвърждаване на НП, издадени срещу юридически лица, осъществяващи хотелиерска дейност, относно регистрацията им като администратори в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД, преди започване на обработване на лични данни на неограничен брой физически лица, актуализацията преди извършване на промяна на данните за регистрирани вече администратори на лични данни (чл. 18, ал. 3 от ЗЗЛД) или не са предприети необходимите минимални технически и организационни мерки за защита на личните данни с въведени правила при администратора на лични данни (чл. 23, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗЗЛД).

Посочените статистически данни показват увеличение на положителните резултати от административно-наказателната дейност по отношение на нейната ефективност и законосъобразност. Всички съдебни решения и особено техните мотиви се анализират задълбочено, с оглед законосъобразното им прилагане при осъществяване на контролната дейност и най-вече за отстраняване на допуснати слабости и пропуски в дейността по установяване на нарушенията на ЗЗЛД и тяхното документиране в съответствие с разпоредбите на ЗАНН. Като резултат може да се посочи трайната тенденция за поддържане на сравнително нисък процент на отменени от съда НП.

VIII. Производства по изразяване на становища и разрешаване предоставянето на данни в трети държави

През 2013 година КЗЛД се произнесе по 79 искания за становища, отправени от физически и юридически лица.

В обобщен вид темите, по които Комисията е изразила становища, могат да бъдат групирани в няколко направления:

1. Достъп до Национална база данни „Население”

През 2013 година КЗЛД отново беше сезирана с искания за разрешаване предоставянето на достъп до Национална база данни „Население”, поддържана от ГД „ГРАО” към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, на основание чл.106, ал.1, т.3 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР). В становищата, с които Комисията се произнесе по въпросните искания, беше потвърдена постоянната практика, съгласно която МРРБ - ГД "ГРАО" може да предоставя информация, т.е. лични данни (а не директен достъп), с цел упражняване на законен интерес на заявителите и след доказването му чрез съответните правни способности.

Като пример могат да бъдат посочени искания от частни търговски дружества с предмет на дейност „извършване на кредитна дейност” в съответствие с разпоредбите на Закона за потребителския кредит. Исканията от въпросните дружества за директен достъп до НБД „Население” са мотивирани с осъществяваната от тях кредитна дейност, във връзка с което имат задължения по Закона за мерките срещу изпиране на пари по идентификация на клиентите. Становището на КЗЛД по отделните искания е, че данните следва да бъдат предоставяни от МРРБ – ГД – „ГРАО“ под формата на конкретна информация, а не директен достъп до НБД „Население“.

В някои от исканията се посочва, че дружествата придобиват възмездно вземания от банкови и небанкови финансови институции, посредством сключването на договори за продажба и прехвърляне на вземания, по силата на които встъпват в правата на кредитори по отношение на задължените лица (договори за цесия). Във връзка с предприемане на действия за събиране на вземанията, предмет на договора за цесия, за длъжниците-физически лица се налага да бъдат извършвани справки относно тяхното гражданско състояние, в частност справки относно постоянен и настоящ адрес. Представляващите въпросните дружества се обръщат към Комисията, предвид разпоредбата на чл.106, ал.1, т.3 от ЗГР, да бъде дадено разрешение за предоставяне на достъп до данните от НБД „Население”, поддържана от ГД „ГРАО” към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

В конкретните случаи, КЗЛД е изразила становища, че няма правна пречка при поискване от страна на дружествата за събиране на вземания и при доказване на основание за предоставяне по законоустановения за това ред МРРБ - ГД "ГРАО" да предостави информация, т.е. лични данни (а не директен достъп) с цел упражняване на законен интерес на дружествата. Текстът на ЗГР предполага администраторът (МРРБ-ГД „ГРАО”) да прецени нормативните предпоставки, въз основа на които могат да бъдат предоставени лични данни, като например: Договор за цесия (за случаите, в които чрез цесия се извършва прехвърляне на вземането), потвърждението за сключена цесия на основание чл.99, ал.3 от Закона за задълженията и договорите, договори с конкретните лица, в които фигурира също и съгласие на физическото лице, цедентът в качеството му на администратор на лични данни да изисква и получава лични данни от информационните масиви на други администратори на лични данни и др.

2. Достъп на трети лица до лични данни

Както през предходните години, така и през 2013 година в провежданите пред Комисията производства се разглеждаха въпросите, свързани с дейността на търговските дружества, с предмет на дейност извършване на извънсъдебни действия по събиране на валидни и изискуеми вземания (без принудително изпълнение като държавен или частен съдебен изпълнител), така наречените „колекторски фирми“.

В допълнение, към темата относно дружества с предмет на дейност събиране на вземания, следва да се отбележи и подаденото през 2013 год. искане за становище от дружество с посочения предмет на дейност, което информира, че сключва договори за предоставяне на услуги по събиране на вземания в качеството на Изпълнител и поема договорно задължение към Възложителите (банкови и небанкови финансови институции, фирми, предоставящи услуги и др.) да извършва извънсъдебни действия по събиране на валидни и изискуеми вземания на Възложителите към трети лица – техни длъжници. В този случай не са налице действия по прехвърляне на вземания – цесия. Изпълнителят – колекторското дружество – действа в качеството на „Обработващ лични данни“ от името на администраторите на лични данни (отделните Възложители), като в съответствие с чл. 24, ал.4 от ЗЗЛД отношенията между администраторите и колекторската фирма, като обработващ личните данни, се уреждат с писмен договор за предоставяне на услуги по събиране на вземания.

При обработването на предоставени от Възложителите-клиенти на Изпълнителя-колекторска фирма лични данни за техни длъжници се осъществява контакт със същите (с писмена кореспонденция или проведен телефонен разговор). В някои случаи длъжниците доброволно предоставят на Обработващия данни допълнителни данни за контакт с тях, в това число телефонни номера за връзка, актуални адреси за кореспонденция. Във връзка с изложеното, колекторската фирма се обръща към Комисията за становище,

касаещо следния въпрос: Допустимо ли е доброволно предоставените лични данни (актуални телефони и адреси за кореспонденция) от длъжници на Възложителите-клиенти на Обработващия лични данни-колекторската фирма, станали известни на Обработващия във връзка с изпълнение на Договори за предоставяне на услуги по събиране на вземания, да бъдат предоставени на съответния Възложител-клиент на дружеството.

Становището на КЗЛД по поставения въпрос е, че колекторската фирма, в качеството на Обработващ лични данни, може да предоставя на клиенти на дружеството, в качеството на администратори, лични данни на длъжници-физически лица (актуални телефони и адреси за кореспонденция) само в случай, че в Договорите за предоставяне на услуги по събиране на вземания бъде предвидено задължение на Обработващия, за целите на изпълнение на договора, да извършва и действия по актуализация на обработваните лични данни. Това ще се извършва с оглед задължението на администраторите на лични данни, клиенти на колекторската фирма, съгласно чл.2, ал.2, т.4 от ЗЗЛД, да поддържат обработваните данни в точно и актуално състояние. В случай, че в Договорите за предоставяне на услуги по събиране на вземания не е вменено задължение за Обработващия да актуализира данните, то той може да предоставя допълнително събраните лични данни само след получаване на изричното информирано и писмено съгласие на физическите лица, за които данните се отнасят. В този случай колекторската фирма се явява администратор на лични данни на собствено основание с произтичащите от това задължения за законосъобразно, пропорционално на целите, добросъвестно и точно обработване на личните данни.

Друг интересен въпрос във връзка с услугите по предоставяне на кредитиране на физически лица, по което КЗЛД се произнесе със становище през 2013 год., е по повод искане от Управителя на Националния осигурителен институт (НОИ), с което информира, че в НОИ постъпват

запитвания относно законосъобразното прилагане на чл. 25 от ЗЗЛД в хипотезата на унищожаване на данните след постигане на целта на обработване. Запитванията са по повод сключвани от НОИ договори на основание чл.33, ал.5, т.11 от КСО за предоставяне на информация на финансови институции, във връзка с извършваните от въпросните институции финансови услуги (кредитиране, лизинг и др.).

В договорите се съдържат специални клаузи, които задължават получаващия личните данни администратор, на основание чл.4, ал.1, т.2 от ЗЗЛД, да изисква съгласието на проверяваното лице преди да получи данните. Управителят на НОИ информира, че от страна на института се извършват периодични проверки, чиято цел е да удостовери и гарантира спазването от съконтрагентите на договорните им задължения. Правото на проверка е разписано и в самите договори.

Във връзка с посоченото, съконтрагентите на НОИ, стремежки се да спазват договорните си задължения и да осигурят при реализиране от страна на НОИ на проверка наличие на въпросното съгласие, отправят запитване относно приложението на чл.25 от ЗЗЛД и по-конкретно задължението обработваните данни да бъдат унищожени след постигане целите на обработване. Конкретната проблематика е свързана най-вече със случаите, при които е налице отказ на кандидатстващото лице да бъде предоставена търсената от него финансова услуга, и съответно разликата във времето от постановяване на отказа до евентуалната проверка на преписката от НОИ.

Във връзка с изложеното, Управителят на НОИ се обръща КЗЛД за становище относно правилното приложение на чл.25 от ЗЗЛД в контекста на описаните по-горе хипотези, като същевременно под внимание се вземе и интересът на НОИ като администратор, който предоставя данните и държи да има възможност да се увери в спазването на договорните текстове, които гарантират законосъобразното обработване на предоставяните данни от третите лица.

Становището на КЗЛД по поставения въпрос е, че банковите и небанкови финансови институции, предоставящи кредитни услуги, действащи в качеството на администратори на лични данни, следва да съобразят дейността си относно обработването на лични данни с изискванията на чл.25 от ЗЗЛД, а именно след постигане на целта на обработване на данните, същите да бъдат унищожени.

С оглед гарантиране правомощието на НОИ във връзка с контрола за спазване на задължението за получаване на предварително съгласие от проверяваните лица преди предоставяне на информация от базата данни на НОИ, в договорите между финансовите институции, предоставящи кредитни услуги, и НОИ следва да бъде предвидено, че личните данни ще бъдат унищожавани, след уведомяване на НОИ в разумен срок, договорен между страните. Финансовите институции следва във всеки един момент да разполагат с валидни доказателства относно извършеното унищожаване на данните – например, протокол за унищожаване на декларациите за предоставено съгласие или друг писмен документ с отбелязване, че личните данни, за които е постигната целта на обработване, са унищожени.

Задължително е финансовите институции, предоставящи кредитни услуги, след унищожаване на данните, да информират съответните физически лица, че целите, за които данните им са събрани, са постигнати, във връзка с което на основание чл.25, ал.1, т.1 от ЗЗЛД данните са унищожени.

3. Предоставяне на лични данни в контекста на Закона за достъп до обществена информация.

През 2013 год. КЗЛД се произнесе със становища във връзка с приложението на ЗЗЛД в случаи на отправени заявления до отделни администратори, представители на публичната сфера, свързани с предоставянето на информация по Закона за достъп до обществена

информация. КЗЛД изрази становища във връзка със случаите, когато следва да се откаже достъп до информация на основание чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ или такава информация да бъде предоставена, но със заличени данни, отнасящи се до трети лица, които не са дали съгласие или са изразили изрично отказ за предоставяне на техни лични данни по конкретни преписки, съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗДОИ. В такива случаи правото на преценка дали да се откаже достъп до исканата информация или да се даде в обем и по начин, който да не засяга правата на трети лица, принадлежи изцяло на администратора. Целта на подобен подход е във всеки конкретен случай да се гарантира законосъобразното обработване на лични данни и гарантиране неприкосновеността и личния живот на отделните граждани.

Като пример може да се посочи искане за становище от Министерски съвет по повод две заявления за достъп до обществена информация от печатни медии с искане за предоставяне на справка за заетите лица по служебно правоотношение и по граждански договор в администрацията на МС, съдържаща име и фамилия на служителите, длъжност и възнаграждението им по договор. КЗЛД изрази становище, че справка, съдържаща име и фамилия, длъжност и възнаграждение по договор на физически лица, заети по трудови и служебни правоотношения, както и копия на гражданските договори с физически лица, би могла да доведе до индивидуализиране на тези конкретни физически лица и като такава попада в определението "лични данни" от категорията икономическа идентичност, тъй като пряко идентифицира физическите лица и възнаграждението им. Обработването на тази информация под формата на "разпространяване" и предоставяне е допустимо и законосъобразно единствено в случаите, когато е налице поне едно от условията за допустимо обработване. В случаите на предоставяне на обществена информация по ЗДОИ, която съдържа и лични данни, възможно условие за допустимост на обработването, под формата на разпространяване на данните, е съгласието на съответното лице (чл.31 от

ЗДОИ във връзка с чл.4, ал.1, т 2. от ЗЗЛД). В становището си КЗЛД посочи също, че по отношение на обработването на лични данни от трудови и служебни досиета, следва да се има предвид разпоредбата на чл.17, ал. 4 от Закона за държавния служител, а именно разгласяването на сведения от служебното досие на държавния служител не се допуска без неговото изрично писмено съгласие. По аналогия същото правило би следвало да се прилага и по отношение на лицата (работници или служители), назначени по Кодекса на труда.

4. Искания за предоставяне на информация, съдържаща лични данни

Други произнасяния на КЗЛД със становища също свързани с искания за предоставяне на информация, съдържаща лични данни, могат да бъдат групирани в няколко групи.

По искане на народни представители на основание чл.90 от Конституцията на Република България, отправени до администратори на лични данни от публичния сектор. Например, от Изпълнителна агенция по горите към Министъра на земеделието и горите е отправено искане за становище по въпроси, касаещи приложението на ЗЗЛД, във връзка с предоставяне на информация на народен представител, съдържаща лични данни, по преписки, свързани с промяна на предназначението и продажба на поземлени имоти в горски територии. При предоставянето на исканата информация следва да се отчетат законовите изисквания, общественият интерес, във връзка с поставения от народния представител въпрос, но и правото на неприкосновеност на личния живот, във връзка с което следва да се вземе предвид и наличието на съгласие на физическите лица, за които се отнасят данните.

КЗЛД изрази становище, че предоставянето на исканата информация е допустимо само в случаите, когато е налице поне едно от посочените в разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 1-7 от ЗЗЛД условия.

Възможно условие за допустимост на обработването под формата на предоставяне на данните в конкретния случай е наличието на съгласие на съответните физически лица (чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД). При липса на съгласие, възможни условия за допустимост, са разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 1, т. 5 и т. 6 от ЗЗЛД. С оглед гарантиране справедливото обработване на данните в посочените нормативни хипотези и за да бъде постигната целта на ЗЗЛД - гарантиране на неприкосновеността на личността и личния живот, администраторът на лични данни може да предостави преписките относно броя извършени покупки-продажби и промени на предназначението на земи и терени от горския фонд, след като личните данни в тях бъдат приведени във вид, който не позволява идентифициране на съответните физически лица, като например заличаване или анонимизиране чрез инициали.

Искане за становище от Министерския съвет, в качеството му на задължен субект по чл.90, ал.1 от Конституцията на Република България, по повод въпрос от двама народни представители чрез председателя на народното събрание до министър - председателя на Република България на основание чл.90, ал.1 от Конституцията на Република България и чл.89 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. В искането за становище е посочено, че в администрацията на МС е постъпило искане за предоставяне на данни относно броя на назначените и освободени служители в държавната администрация за шестмесечен период, "разбит" по: министерства; държавни агенции; изпълнителни агенции; областни администрации; специализирани администрации - самостоятелни юридически лица. Посочено е, че се изисква да се приложат поименни списъци при спазване на ЗЗЛД, както и информация относно основанията за възникване на правоотношенията. Сочи се също, че при предоставянето на

тази информация се идентифицира конкретна административна структура. Във връзка с горното е отправена молба за становище дали изреждането на поименен списък, свързвайки го с останалата информация, която се изисква, комплексно представляват лични данни. Комисията изрази становище, че информация, включваща име, конкретна административна структура и основание за възникване на трудово или служебно правоотношение на служител в държавната администрация, би могла да доведе до идентифицирането на това конкретно физическо лице и като такава тя попада в определението за лични данни по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗЗЛД. Обработването на такава информация, чрез предоставянето ѝ, е допустимо само в случаите, когато е налице поне едно от посочените в разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т.1 – т.7 от ЗЗЛД условия. В конкретния случай Министерският съвет, в качеството му на задължен субект по чл.90, ал.1 от Конституцията на Република България, би могъл да предостави исканата информация (без имената на лицата) в изпълнение на нормативно установено задължение на администратора по смисъла на чл.4, ал.1, т.1 от ЗЗЛД.

В допълнение към примерите относно исканията за достъп до информация, съдържаща лични данни, е и искане от РИО – Пазарджик по повод постъпило писмо от синдикален регионален съюз „Подкрепа“ относно предоставяне на лични данни от директора на основно училище в град Пазарджик. Исканата информация от синдикалния съюз е щатното длъжностно разписание с основни и брутни заплати на педагогическия и непедагогическия персонал на училището. Посочено е, че информацията се иска във връзка с очаквани увеличения на работните заплати и изменение на ВПФРЗ. В преговорите участват председателите на синдикалните секции и по този повод се нуждаят от размера на основните заплати по категории "учител", "старши учител" и "главен учител". Комисията изрази становище, че в конкретния случай, ако информацията за индивидуалната работна заплата би могла да доведе до индивидуализиране на конкретно физическо

лице, то тя като такава попада в определението лични данни по смисъл на ЗЗЛД. Обработването на тази информация е допустимо само в случаите, когато е налице поне едно от посочените в разпоредбата на чл.4, ал.1, т.1 -7 от ЗЗЛД условия. В този казус, като условие за допустимо обработване чрез предоставяне на исканата информация, може да се приложи разпоредбата на чл.4, ал.1, т.5 от ЗЗЛД - изпълнение на задача, която се осъществява в обществен интерес. Информацията за работните заплати на учителския персонал в основното училище следва да се предостави само по категории "учител", "старши учител", "главен учител", без конкретизиране на физическите лица, заемащи отделните учителски длъжности в училището.

5. Оповестяване на лични данни на публични фигури

Друг важен въпрос, във връзка с достъпа до информация, съдържаща лични данни, който КЗЛД разгледа през 2013 година, е свързан с обявяването на декларациите по чл. 12 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) на официални интернет страници на държавните институции в търсене на баланса между обществения интерес и защитата на личните данни на конкретните лица. Обявяването на лични данни от декларациите по чл. 12, в изпълнение на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ, с изключение на имената на декларатора, следва да става след изричното писмено съгласие на физическото лице-декларатор, оформено в отделен текст към същата декларация. Обявяването в Интернет на декларации по чл. 12 от ЗПУКИ, без изричното съгласие на декларатора, би представлявало нарушение на ЗЗЛД. Декларации, публикувани на официална Интернет страница, без изричното съгласие на декларатора, следва да бъдат премахнати до изразяване на съгласие за това действие. Обявяването не трябва да съдържа подписа на декларатора. В случай, че в декларацията има лични данни на трети физически лица, съгласието на декларатора не рефлектира върху тях и същите следва да бъдат анонимизирани.

По повод на последните промени в Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности, с които беше разширен кръга на задължените лица, в КЗЛД постъпи искане за становище във връзка с обществения достъп до декларациите, които се публикуват на сайта на Сметната палата. КЗЛД изрази становище, че публикуването на данни на задължените лица, като форма на обработване на лични данни по смисъла на ЗЗЛД, е допустимо и законосъобразно, тъй като в случая данните се събират за конкретни, точно определени и законни цели, а именно: осигуряване на публичност и прозрачност на имуществото на публични фигури от обществения и частния сектор, които с оглед на заеманите от тях постове и изпълнявани функции, се ползват с по-занижена степен на защита в сравнение с останалите граждани. По отношение на съгласието, включено като част от бланката на декларацията, позицията на КЗЛД е в подкрепа на обстоятелството, че даването на съгласие се изисква по силата на специален закон и на практика представлява задължение за предоставяне на съответна информация за целите на публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни, обществени и други длъжности в публичния и частния сектор, и следователно липсата му не може да блокира изпълнението на задължителните разпоредби на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности в публичния и частния сектор. Дори да липсва съгласие на задължените лица за публикуване на информация от декларациите, поради наличието на нормативно установено задължение за Сметната палата да публикува такава информация, което е в изпълнение и на задача от обществен интерес, публичното ѝ оповестяване се явява допустимо и законосъобразно. В становището на КЗЛД беше направен анализ и на целта на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности в публичния и частния сектор, а именно имуществото на посочените лица да е винаги известно като вид антикорупционна мярка,

която не може да бъде ограничена по силата на ЗЗЛД. Основание за това може да се търси и в Решение № 4 от 26 март 2012 г. по конституционно дело № 14/2011 г., с което се потвърждава приетото през 1996 г. тълкуване на баланса между двете права - при публичните фигури защитата на лични данни е „много по-занижена” в сравнение със защитата при останалите лица.

6. Чувствителни данни

Други становища на КЗЛД през 2013 година са свързани с въпроси за достъп до така наречените "чувствителни данни", чието обработване чл.5, ал.1 от ЗЗЛД по принцип забранява.

Като пример може да се посочи искане от Министерството на здравеопазването, в което е посочено, че директорът на Държавна психиатрична болница в един български град се е обърнал към министерството с искане за „указания” във връзка с писмо на дадена Областна дирекция на МВР за предоставяне на „актуален списък на психично болните лица, намиращи се на лечение в болницата. По казуса КЗЛД изразява становище, че изискването за водене на списък на психично болните лица от полицейските и младши полицейски инспектори, заложено в чл.20, ал.1, т.7 от Инструкция № 1з-2295 от 2012 г. за организация на дейността в МВР по териториално обслужване на гражданите, противоречи на условията за предоставяне на здравна информация по чл.28, ал.1 от Закона за здравето, който текст защитава правата на пациентите, а в конкретния случай на пациентите с психични разстройства, хоспитализирани в съответната Държавна психиатрична болница. Още в Конституцията на Република България се съдържат няколко основни принципа, касаещи психично болните лица, а именно: лицата с физически и психически увреждания подлежат на особена закрила от държавата и обществото (чл.51, ал.3), държавата закриля здравето на гражданите (чл.52, ал.3). Също така текстът на инструкцията е в абсолютна колизия с разпоредбата на чл.157,

ал.1 от ЗМВР, в която има изрична забрана за събирането на информация за гражданите единствено относно здравето им (чл.157, ал.1 от ЗМВР). С оглед на изложеното Комисията изразява становище, че исканата информация (актуален списък на психично болните лица, намиращи се на лечение), не следва да се предоставя. Такова предоставяне би било в нарушение на разпоредбите на чл.4, ал.1 и чл.5, ал.2 от ЗЗЛД, разпоредбата на чл.28 от Закона за здравето, а също така и разпоредбата на чл.157, ал.1 от Закона за министерството на вътрешните работи. В разглеждания случай с предоставянето на така поисканата информация за лицата, лекуващи се в тази болница, биха се нарушили и принципите на целесъобразност и пропорционалност, разписани в чл.2, ал.2 от ЗЗЛД.

Друго становище през 2013 г. във връзка с обработване на чувствителни данни през 2013 година Комисията е изразила по повод искания от Националната здравноосигурителна каса. Едното от тях се отнася до предоставянето на списъци, съдържащи информация за лицата, имащи качеството на военноинвалиди и военнопострадали, получени от Министерството на отбраната, на аптеките, сключили договор с НЗОК за отпускане на лекарствени продукти. КЗЛД се произнесе, че НЗОК може да предостави на аптеките, сключили договори с НЗОК, изискваната информация на основания чл. 4, ал. 1, т. 1 и т. 4 от ЗЗЛД, а именно когато обработването на лични данни на физически лица е допустимо в случай, че е необходимо за изпълнение на нормативно установено задължение на администратора на лични данни, а също така и когато обработването е необходимо, за да се защитят живота и здравето на физическото лице, за което се отнасят данните. Предоставянето на лични данни е допустимо във връзка с чл. 28, ал. 1, т. 7 от Закона за здравето, където е казано, че здравната информация за лицата може да бъде предоставена на трети лица, когато е необходима за нуждите на Министерството на здравеопазването,

Националният център по здравна информация, НЗОК, регионалните здравни инспекции и Националният статистически институт.

Националната здравноосигурителна каса сезира КЗЛД и по въпроси, касаещи предоставянето на лични данни по чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД на застрахователни компании, позовавайки се на Кодекса на застраховането. Становището на КЗЛД е, че НЗОК и РЗОК могат да предоставят лични данни, съхранявани в поддържаните от тях информационни регистри, при постъпване на искане за това от страна на застрахователни дружества, във връзка с настъпване на застрахователни събития по сключени застраховки „Гражданска отговорност“ и „Живот“.

7. Становища по въпроси от значим обществен интерес

През 2013 година КЗЛД изразява становище и по въпросите, свързани със защитата на личните данни във връзка с реда и условията за удостоверяване на български произход на кандидатите за българско гражданство. За да се произнесе по искането за становище, КЗЛД анализира нормативната база, регулираща обществените отношения във връзка с придобиването на българско гражданство по натурализация. Законодателят е предвидил строг ред, по който лицата, които не са български граждани по произход или по месторождение, могат да придобият българско гражданство по натурализация. Въз основа на извършения правен анализ, КЗЛД приема, че предвид сложния фактически състав на процедурата по придобиване на българско гражданство по натурализация по Закона за българското гражданство, с цел упражняване на правомощията на министъра на правосъдието и на основание разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 1 и т. 5 във връзка с разпоредбата на чл. 5, ал. 2, т. 2 от ЗЗЛД, Държавната агенция за българите в чужбина следва да предостави на Министерството на правосъдието преписките по издадените от агенцията удостоверения за български

произход, съдържащи лични данни на лица, кандидатстващи за българско гражданство по натурализация.

През 2013 година КЗЛД изразява становище и във връзка с искане от председателя и секретаря на Централната изборителна комисия по повод проведените избори за народни представители.

На първо място беше поставен въпросът относно необходимостта от регистрация в КЗЛД на инициативните комитети за издигане на независими кандидати за народни представители. Комисията е указала, че инициативните комитети за издигане на независими кандидати за народни представители по чл.96, т.2 от ИК са администратори на лични данни и за тях възниква задължението за регистрация в КЗЛД.

Вторият поставен въпрос е във връзка с изборите за народни представители, както и приетите през месец февруари 2013 год. изменения и допълнения на Изборния кодекс (ИК), съгласно които за ЦИК възникват нови задължения. Във връзка с новото задължение за излъчване на заседанията на ЦИК в реално време в интернет КЗЛД се произнесе със становище, че това е законосъобразно и допустимо, с оглед наличието на нормативно установено задължение в съответствие с новите разпоредби на ИК и изпълнение на задача, която се осъществява в обществен интерес, с цел предоставяне възможност на широката общественост да се информира за важните въпроси, разисквани при провежданите от ЦИК заседания.

Важно становище на КЗЛД от обществен интерес е по повод правото на достъп до карти на възстановената собственост и кадастрални карти по трасето на проекта „Газопровод Южен поток“, както и до регистрите към тези карти. Поставен е въпросът относно възможността за предоставяне на информация за актуални данни за собствеността по трасето на газопровода, както и следните данни: имена, ЕГН и адрес на собствениците и носителите на други вещни права върху тези имоти. Комисията, след като разгледа постъпилото искане, и след като отчете изключителната обществена

значимост на проекта, прие, че е налице условие за допустимост на обработването - изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес. Данните на физическите лица следва да се обработват при стриктно спазване на принципите за целесъобразност и пропорционалност на данните, т.е. да се обработва минимално необходимото количество данни, съобразно целите, както и характера и вида на данните да са съотносими с тях. Администраторът на лични данни “Южен поток България” АД следва да изпълни произтичащите от закона задължения за уведомяване на физическите лица, чиито данни ще обработва. Обработваните лични данни трябва да се отнасят единствено до конкретните физически лица – собственици или носители на други вещни права върху недвижими имоти по трасето на газопровода. В случаите, в които за обработването на данни има нормативно установен срок, същите следва да се обработват в рамките на този срок. В случаите, в които не е налице такъв срок, администраторът е длъжен да обработва данните за период не по дълъг от необходимия за постигане на целите, за които са били получени те. Администраторът на лични данни определя срокове за провеждане на периодични прегледи относно необходимостта от обработване на данните, както и за заличаване на личните данни, като мерките и сроковете за това се определят с инструкцията на администратора на лични данни.

Въпрос от съществен финансов интерес, по който се произнесе Комисията, е прилагането в България на Акта за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки на американски данъкоплатци, приет от Американския Конгрес-ФАТСА. Искането е подадено от представителите на банка със седалище в България, част от мултинационална компания. Основната цел на ФАТСА е да даде възможност на американските данъчни власти да се борят с трансграничните злоупотреби на американски лица, които имат сметки и финансови активи в чужбина. Тази цел ще бъде постигната с изграждането на глобална система за

автоматичен обмен на информация, която налага задължение на всички чуждестранни финансови институции да предоставят информация на американските данъчни служби (IRS) за всички сметки на американски данькоплатци или на чуждестранни дружества, които са собственост на американски данькоплатци. По този начин FATCA поражда множество нови задължения за всички чуждестранни финансови институции. След задълбочен анализ, КЗЛД прие, че поради обстоятелството, че към настоящия момент за българската банка не съществува нормативно установено задължение да предоставя лични данни на свои клиенти физически лица, субекти на американското данъчно законодателство на друг администратор на територията на САЩ във връзка с прилагането на FATCA, липсва правно основание КЗЛД да разреши прехвърляне на данни към САЩ. Прехвърлянето на данни, основано единствено на съгласието на физическите лица, ще бъде прекомерно и в противоречие с принципа за законосъобразност на обработването на лични данни, поради липсата на нормативно основание да се изисква съгласие от лицата.

Предоставяне на данни в трети държави

През отчетния период продължи тенденцията за намаляване на броя на исканията за разрешаване на трансфери на лични данни в трети държави по смисъла на ЗЗЛД, което се дължи на извършените през 2012 г. промени в Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация. В резултат на облекчения режим относно прехвърляне на лични данни в трети държави за администраторите остана единствено задължението да уведомяват Комисията за всички случаи на извършването на трансфери, основани на стандартни договорни клаузи или решения за адекватност. В тази връзка са постъпили 13 уведомления и 12 искания за разрешаване предоставянето на лични данни в трети страни. Обикновено прехвърлянето на данни е към трети държави. Разрешаване на трансфери на лични данни е поискано към

следните държави: Мексико, Филипините, Индия, Бразилия, Китай, Малайзия, Австралия, Канада, Чили, Колумбия, Гватемала, Япония, Кения, Корея, Нова Зеландия, Перу, САЩ, Сингапур, Коста Рика, Хонг Конг, Швейцария, Русия, Сърбия, Република Южна Африка, Тайван, Тайланд, Турция, Украйна и Виетнам. И тази година, като мотиви за необходимостта от предоставяне на данните, администраторите изтъкват аутсорсинг, окрупняване на дейности за целите на управление на човешките ресурси, разследване на сигнали за корупционни практики и др.

За първи път през 2013 г. постъпи искане за разрешение на трансфер на лични данни на основание прилагането на т.нар. обвързващи корпоративни правила. Обвързващите корпоративни правила представляват глобален кодекс за практики, базиран на европейските стандарти за защита на данните, който се изготвя от мултинационални компании и се спазва доброволно от тях, с цел осигуряване на адекватни мерки за трансфер на данни между фирмите, в рамките на корпорацията. Създадени са като допълнителен инструмент за трансфер, освен стандартните договорни клаузи, като тяхната регулация се извършва чрез Работните документи на Работната група по чл. 29. По отношение на трансфера на данни към фирми, извън корпорацията, намиращи се в трети страни, продължават да се прилагат стандартните договорни клаузи, приети с Решения за адекватност на Европейската комисия.

Правилата се прилагат за всички дружества, включени в корпорацията, без значение от местоположението им (в или извън ЕС/Европейската икономическа зона (ЕИЗ)), националността на лицата, чиито данни се обработват, или други критерии.

Работната група по чл. 29 счита, че ако тези правила са задължителни (в правен и практически аспект) и въвеждат всички необходими принципи за защита на данните, няма причина националните органи за защита на данните да не позволят трансфери между компании, които принадлежат към

мултинационална корпорация, в съответствие с тяхното национално законодателство.

Тъй като този правен инструмент не е познат в българското законодателство, в конкретния случай Комисията разреши трансфера на данни на основание чл. 36б от ЗЗЛД, а именно въз основа на представените доказателства, удостоверяващи поети договорни ангажименти за това, че администраторът, предоставящ данните, и администраторът, който ги получава, представят достатъчно гаранции за тяхната защита.

IX. Обучение в областта на защитата на личните данни

През 2013 г. Комисията продължава своята целенасочена обучителна дейност, като акцентите в обучителния план са три:

- Обучение на големи администратори на лични данни;
- Обучение на съсловни организации;
- Обучение, провеждано съвместно с партньорски институции.

В тази връзка през отчетния период са проведени 10 обучителни семинара, от които 3 обучения за съсловни организации, 3 семинара с държавни институции, 4 семинара съвместно с обучителни партньори. Общият брой на обучените е 372 администратори и обработващи на лични данни.

1. Обучение на съсловни организации

Един от основните акценти в обучителната дейност, които Комисията си поставя за 2013 г. , това е обучението за съсловни организации. Това е добра практика, идентифицирана по време на обмяната на опит с чуждестранни партньори на Комисията при изпълнението на проект по програма „Леонардо да Винчи”, дейност „Мобилност”, и приложена в практиката на КЗЛД. Чрез обучението на съсловни организации се създава възможност за по-добро унифициране на стандартите и практиките в защитата на данните от всички членове на организацията, както и по-широко разпространение на резултатите от обучението. Координацията и логистиката на представители от цялата страна също са улеснени при извършване на обучение за съсловните организации.

През 2013 г. бяха обучени Асоциация на банките в България, Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация, Международния банков институт и българския клон на Европейската асоциация на студентите юристи (ELSA).

Асоциация на банките в България

На 14.05.2013 г. Комисията за защита на личните данни проведе обучение на служители от 23 от водещите банкови институции у нас. Събитието се проведе съвместно с Асоциацията на банките в България.

Сред участниците в мероприятиято, преминало при сериозен интерес, бяха представители на: Асоциация на банките в България, „Корпоративна търговска банка”, „Креди Агрикол България”, Общинска банка, „Българо-американска кредитна банка”, „Юробанк България”, „Алианц банк България”, Банка ДСК, „Централна Корпоративна Банка”, „Първа Инвестиционна Банка”, „Интернешънъл асет банк”, „Сосиете женерал експрес банк”, Ситибанк, „Прокредит банк България”, Сибанк, „Ти би ай банк”, МКБ Юнионбанк, „Търговска банка Д”, Токуда банк, Райфайзенбанк, Обединена българска банка, „Уникредит Булбанк”, Пиреос банк.

Тематиката на обучението включва дискусии относно настоящата правна уредба на защитата на личните данни, както и предстоящото въвеждане на обща правна рамка на ЕС в посочената сфера, посредством Регламент относно защитата на личните данни. Дискутирани са теми, свързани с основните задължения на администраторите на лични данни за законосъобразно обработване на данните, както и актуални въпроси, отнасящи се до новата Наредба № 1 на КЗЛД от 30 януари 2013 година.

Лекторите от КЗЛД запознават присъстващите и с казуси от практиката на Комисията, относими към обработването на лични данни, в контекста на банковата дейност.

Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация

На 21 май служители на Комисията за защита на личните данни проведоха обучение за Българската хотелиерска и ресторантьорска организация.

От страна на обучаемите бе проявен засилен интерес относно мерките за защита на личните данни, начините за съхранение и унищожаване,

принципите на обработване. Бе изразена благодарност за достъпното и ясно поднасяне на материала и бе изразена надеждата за продължаване на съвместното сътрудничество, включително чрез извършване на изнесени обучения в страната.

Европейската асоциация на студентите юристи (ELSA)

На 26 април се състоя обучение, организирано съвместно с ELSA България – Европейската асоциация на студентите юристи. В мероприятиято взеха участие 66 студенти по право от различни български университети, които демонстрираха силен интерес към въпросите, свързани със защитата на личните данни и неприкосновеността. От страна на обучаемите бяха зададени както теоретични въпроси, свързани с правната уредба на проблематиката, така и практически казуси и запитвания, отнасящи се до кредитополучателите и техните права, достъпа до лични данни, събрани чрез видеонаблюдение, оторизацията на служители за събиране на лични данни, практиката на банките и мобилните оператори, свързани със събирането и обработване на лични данни.

От страна на ELSA България бе изразена благодарност за проведеното обучение и старанието на лекторите и бе заявена готовност за продължаване на ползотворното сътрудничество с Комисията за защита на личните данни. Комисията бе удостоена със сертификат за изключителни заслуги към Европейската асоциация на студентите юристи ELSA България.

2. Обучение на държавни институции, които са големи администратори на лични данни

През 2013 г. Комисията идентифицира нуждата от провеждане на обучение за администратори на лични данни, които поддържат значителни по обем масиви с данни. Това е обусловено както от необходимостта да се гарантира нивото на защита на личните данни, обработвани от съответните администратори, така и от промените в нормативната уредба, и по-специално

Наредба 1, според която съответното ниво на защита е в пряка зависимост от броя на лицата, които могат да бъдат засегнати при неправомерна обработка на личните им данни.

От страна на тази категория през 2013 г. са обучени администраторите Агенция за закрила на детето, Българска народна банка и Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“.

Държавна агенция за закрила на детето

На 25 април бе проведено обучение за служители на „Държавна агенция за закрила на детето“. По време на обучението бе оказано съдействие на служителите от агенцията и бяха дадени указания за изготвяне на нова вътрешна инструкция на администратора, която да съответства на Наредба 1 от 31 януари 2013 г. От страна на обучаемите бяха зададени въпроси, касаещи правилата за обработване на чувствителни лични данни, трансфера на данни на деца към трети страни и необходимите мерки за защита на информационните масиви.

Българска народна банка

На 21 юни експерти на Комисията проведоха обучение за обработващи лични данни от Българската народна банка, в което взеха участие над 40 служители от 15 административни звена на банката, които имат отношение към поддържаните регистри с данни.

На обучаемите бяха представени основните аспекти, свързани с обработването на лични данни, като акцент беше поставен върху редица практически въпроси. За целта експертите на КЗЛД проведоха и практическо упражнение с представителите на БНБ за извършване на оценка на въздействието на поддържани от банката регистри.

Обучаемите поставиха много висока оценка на проведеното обучение, като особено положително бяха оценени практическите примери. Бе отправена и препоръка за отделяне в бъдещите обучения на по-голямо внимание на въпросите, свързани с прилагането на новата Наредба 1 за

минималното ниво на технически и организационни мерки и допустимия вид защита на личните данни.

Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване”

На 4 юли в сградата на КЛЗД бе проведено поредното обучение от годишния обучителен план, предназначено за администратори и обработващи на лични данни. В него взеха участие представители на Главна дирекция “Гражданска регистрация и административно обслужване”.

Участниците поставиха въпроси, свързани с изпълнението на служебните им задължения, касаещи теми като унищожаването на масиви с лични данни, изготвянето на вътрешните правила, заявяването на различните видове регистри с лични данни, предаването на данни на трети лица. Особен интерес за обучаемите предизвикаха темите, свързани с прилагането на Наредба 1 за минималните технически и организационни мерки за защита на личните данни и Тенденциите за развитие в областта на защитата на личните данни.

3. Обучение на администратори на лични данни съвместно с обучителни партньори

През 2013 г. Комисията залага на внедряването в обучителния си план на добри практики, които да повишат нивото и ефективността на извършването на обучението. Те са идентифицирани и систематизирани в каталог с добри практики, благодарение на проект по програма „Леонардо да Винчи”. Една от тях е провеждането на съвместно обучение с партньори, които се специализират в областта. Тази форма на сътрудничество е особено ползотворна за Комисията, тъй като облекчава някои от трудностите пред обучителния процес, а именно използването на човешки ресурс за координация на обученията и на финансов такъв – за осигуряването им с материали.

През 2013 г. Комисията установява сътрудничество с две обучителни организации – Международния банков институт и Института по публична администрация.

Международен банков институт

На 25 юни бе проведено надграждащо обучение за служители на търговски банки, съвместно с Международния банков институт. Присъстваха 20 обучаеми от следните банкови институции: Райфайзенбанк, Пиреос банк, Първа инвестиционна банка, Интернешънъл асет банк, Креди агрикол банк, Алианц банк, Общинска банка, ДСК, Обединена българска банка.

Обучението бе специализирано - по въпросите, свързани с прилагането на Наредба 1 за минималните технически и организационни мерки за защита на личните данни, и надграждащо - в него взеха участие и много от банковите служители, участвали в обучението по защита на личните данни на 14 май 2013 г, организирано със съдействието на Асоциацията на банките в България.

Обучаемите поставиха много висока оценка на обучението, отбелязвайки че представените практически казуси и примери, както и насочеността на тематиката конкретно към банковия сектор, са допринесли значително за повишаване на разбирането и познанията им в областта на защитата на личните данни.

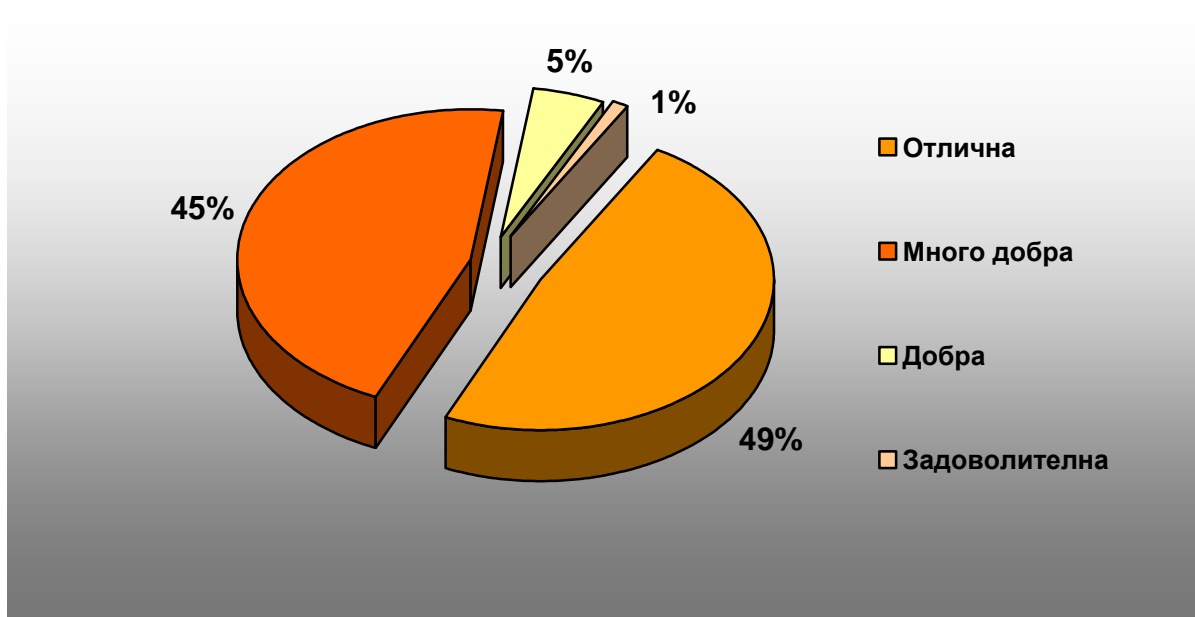
Институт по публична администрация

По покана на Института по публична администрация през 2013 г. бяха организирани 3 обучителни курса, съвместно с Института по публична администрация, 1 за ръководители и 2 за експерти. В тях взеха участие представители на централната власт, както и на местното самоуправление от цяла България. За първи път тази година Институтът включва в своя каталог с обучения обучителен модул относно политиката на ЕС за защита на

личните данни, правната регулация и практика в България. Обученията, предназначени за държавни служители, получиха много висока оценка.

4. Статистика и тенденции

При анализ на анкетите за обратна връзка за оценка на проведеното обучение, могат да се обобщят следните резултати (фиг. 8):

фиг. 8

При сравнителен анализ на резултатите от обучението с предходните 2011 и 2012 г., може да бъде направен изводът, че Комисията е успяла значително да повиши нивото на ефективност в своите обучения. Това е следствие от адаптирането на учебната програма, съгласно акумулираните препоръки през предните години. Темите на лекциите през 2013 г. са оптимизирани и обновени, включвайки най-новите тенденции в областта на защитата на личните данни. Бяха включени повече примери и бяха разработени практически казуси и ролеви игри. Бяха разработени и проведени специализирани обучения, а именно – приложението на новата Наредба 1.

Това се оценява високо от участниците в обучението - почти два пъти нараства процентът на хората, поставили оценка „отличен”. В същото време броят на тези, поставили оценка „добър”, намалява почти четири пъти. 28 % от попълнените анкетите за обратна връзка отговарят на въпроса „Какво най-много Ви хареса в обучението?” с „Практическите примери и казуси”, други 16,4 % - „Достъпното представяне на материята” и „Практическата насоченост на обучението”.

5. Реализация на проекти с национално и международно финансиране

Комисията за защита на личните данни е единственият надзорен орган по защитата на личните данни в България. Поради ограниченото финансиране от националния бюджет, КЗЛД се стреми да подобрява работата си и да повишава качеството на предлаганите услуги чрез привличане на европейско финансиране. Този стремеж на институцията е в съзвучие и с националната политика, която следва България по отношение на използването на възможностите, предоставени от европейските фондове.

По отношение на разработването и управлението на проекти 2013 г. е най-успешната година в историята на Комисията. През тази година е успешно завършен един проект, започнат от предходната година, и са подписани договори за финансиране по още 3 проекта, на стойност 335 961 лева. Общо проектите, които са управлявани от експертите на Комисията за 2013 г., са 5 на брой, по две различни европейски програми, със съвкупна стойност по договорите, равняваща се на 384 413 лева.

5.1. Програма “Леонардо да Винчи”

Програма „Леонардо да Винчи” е програмата, която поддържа и осъществява политиката за професионално образование и обучение на страните членки на ЕС, като се съобразява със съдържанието и организацията на тази политика в съответната страна. Целта на програмата е,

посредством транснационалното сътрудничество и натрупания опит, да се повишава качеството на професионалното образование и обучение, да се поощряват иновациите и да се разпространяват добрите професионални практики и системи в Европа. В рамките на програмата през 2012 г. са одобрени два проекта на Комисията.

Проект „Обмяна на опит при провеждане на обучение в областта на защитата на личните данни” – по програма „Леонардо да Винчи”, дейност „Мобилност”.

Проектът на Комисията стартира през август 2012 г. Договорената с Управляващия орган сума, бе на стойност 13 720 евро. Срокът за изпълнение на проекта бе до края на месец юли 2013 г. Основната част от изпълнението на проектното предложение, а именно обмяната на опит с партньорите от полския и немския надзорни органи, бе осъществена през месец ноември 2012 г. През 2013 г. участниците в проекта пристъпиха към анализ на обменения опит и към съставянето на Каталог с добри практики в сферата на обучението, които евентуално да бъдат използвани в дейността на Комисията. Такъв Каталог беше съставен и през юни 2013 г. се проведе мероприятие за разпространение на резултатите от проекта сред всички служители на Комисията. Разпространението на резултатите включваше семинар, на който служителите бяха запознати с обучителната дейност на партньорските организации по проекта, бяха им представени идентифицираните добри практики, бе проведена и дискусия с въпроси и отговори.

През октомври 2013 г. в официално писмо управляващият орган по програмата уведоми Комисията, че признава всички направени от страна на Комисията разходи в пълния им размер, с което проектното предложение бе официално приключено.

„Повишаване на осведомеността по въпросите, свързани със защитата на личните данни на лицата, работещи на пазара на труда в ЕС” - по програма „Леонардо да Винчи”, дейност „Партньорство”

Проектът стартира през месец септември 2012 г. Общата стойност на финансирането, отпуснато на КЗЛД, е 11 000 евро, а срокът за приключване на проекта е месец юли 2014 г. По този проект КЗЛД си партнира с Бюрото към Главен инспектор по защитата на личните данни на Република Полша, Службата по защита на личните данни на Република Чехия и Агенцията по защита на личните данни на Република Хърватия. Изпълнението на проекта включва провеждането на 6 работни срещи в страните-партньорки, които трябва да доведат до съставянето на Наръчник по защита на личните данни за лицата на пазара на труда. Наръчникът е насочен към тези, които търсят работа или работят в страна от Европейския съюз, и цели да повиши тяхното разбиране по въпросите, свързани със защитата на личните им данни. Публикацията включва правната рамка и практически въпроси от сферата на защитата на личните данни, но също така и съвети към физическите лица.

През 2013 г. са проведени 3 срещи по проекта – съответно в Сплит (Хърватия), София (България) и Прага (Чехия). На тези срещи са уточнени форматът и видът на наръчника, почти е финализирано съдържанието и е завършена английската версия на публикацията. В окончателен вид наръчникът предстои да бъде представен през лятото на 2014 г.

5.2. Проекти по Оперативна Програма „Административен капацитет”

„Административен капацитет” е една от седемте оперативни програми за програмния период 2007 - 2013 г. Тя е насочена към държавната администрация и цели подобряване на нейната работа за реализиране на ефективни политики, качествено обслужване на гражданите и бизнеса и създаване на условия за устойчив икономически растеж и заетост, както и повишаване на професионализма, прозрачността и отчетността в съдебната

система. През 2013 г. Управляващият орган по програмата одобри 3 проектни предложения на Комисията.

Проект с наименование „Подобряване на управлението, организацията и функциите на Комисия за защита на личните данни, чрез провеждане на функционален анализ”

Договорът за финансиране по проекта е подписан на 6 февруари 2013 г. и е на стойност 213 829,91 лева. Проектът цели подобряване на управлението, организацията и функционирането на Комисия за защита на личните данни. Основната дейност по проекта е извършването на функционален анализ на Комисията, който да идентифицира възможности за подобряване на нейната работа и за оптимизиране на структурата и работните процеси в рамките на организацията.

През 2013 г. е сформиран проектният екип и са проведени 3 процедури за избор на изпълнители на проектните дейности. През есента на 2013 г. започва осъществяването на функционалния анализ, който е възложен на външен изпълнител, избран чрез открита процедура по реда на ЗОП.

Проектът трябва да приключи до юни 2014 г.

Проект с наименование „Насърчаване на професионалното развитие на служителите на КЗЛД чрез прилагане на система от обучения, съобразно техните професионални задължения”

Договорът по този проект е сключен на 04 юли 2013 г. и е на стойност 34 647 лева. Целта на проекта е подобряване на професионалната компетентност на служителите в Комисията за защита на личните данни за по-ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията им. В рамките на проекта служителите на Комисията ще преминат серия от обучения, избрани от самите тях, които целят повишаване на професионалната им компетентност. През 2013 г. над 20 служители на Комисията взеха участие в над 10 обучения по проекта.

Обученията на служители на КЗЛД ще продължат и през 2014 г. Проектът трябва да завърши до 4 юли 2014 г.

Проект с наименование „Повишаване на административния капацитет на Комисията за защита на личните данни за работа с бази данни, информационни системи и работа в екип”

Договорът по този проект е сключен на 04 юли 2013 г. и е на стойност 34 647 лева. Целта на проекта също е подобряване на професионалната компетентност на служителите в Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) за по-ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията им, но за разлика от предходния, този е насочен конкретно към служителите на дирекция „Информационни фондове и системи”. В рамките на проекта служителите на дирекцията ще вземат участие в различни обучения, насочени към подобряване на работата им в екип, повишаване на уменията им за работа на Windows 2008 веб-базирани системи и Oracle.

През 2013 г. стартират процедурите за избор на външен изпълнител на проектните дейности. Проектът трябва да приключи през юли 2014 г.

Проект с наименование „Усъвършенстване и разширяване на електронните услуги, предоставяни на бизнеса и гражданите от Комисията за защита на личните данни, и интегрирането им с Единния портал за достъп до електронни административни услуги”

В края на 2013 г. Комисията спечели проект с наименование „Усъвършенстване и разширяване на електронните услуги, предоставяни на бизнеса и гражданите от Комисията за защита на личните данни, и интегрирането им с Единния портал за достъп до електронни административни услуги”. Изпълнението на проекта ще стартира през 2014 г., като с реализацията му се очаква подобряване качеството на услугите, които предоставя българският надзорен орган, за защита на личните данни и повишаване ефективността на неговата работа. Проектът е на стойност 391 089,38 лв.

Х. Реформа в областта на защитата на личните данни

Мащабното законодателно досие, което Европейската комисия предложи в началото на 2012 година, бе поле на задълбочени обсъждания в Европейския парламент и Съвета, които запазиха своята интензивност и през 2013. Големи са очакванията към пакета от реформи, който включва общ Регламент¹ за защита на данните и отделна Директива² в областите полиция и правосъдие. Тези очаквания са за попълване на празнините в действащото европейско право по отношение на защитата на данните в онлайн пространството, както и за изпращане на силен сигнал към международната общност, че Европа иска и може да преодолее националните различия и административните пречки и да наложи единни пряко-приложими стандарти за защита, които в последствие да предизвикат ефекта на доминото в световен мащаб. Европейското законодателство може да играе решаваща роля за определяне в бъдеще на международни правила за защита, които при обвързването на възможно най-голям брой участващи страни, да наложат координирана и ефективна регулация върху движението на основната стока на дигиталната икономика – информацията.

Тази европейска законодателна кауза включва реформиране, както на действащата Директива 95/46/ЕО³ на Европейския съюз, така и на Конвенция 108⁴ на Съвета на Европа, която, от своя страна, има потенциал да се

---

¹ Регламент относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните)

² Директива относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказателни санкции и относно свободното движение на такива данни

³ Директива 95/46/ео на европейския парламент и на съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни

⁴ Конвенция № 108 на съвета на европа от 28 януари 1981 г. за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни

превърне в първият международен инструмент за защита на данните с предвиденото в процеса на модернизация отваряне към трети страни.

През 2013 година, Консултативният комитет по модернизиране на Конвенция 108, създаден с цел да допълни и промени действащите текстове на Конвенцията, приключи своята работа. Предстои гласуването на новопредложените разпоредби от специално създаден Ad hoc Комитет, в който водеща българска институция е Комисията за защита на личните данни. Позицията на Комисията за защита на личните данни в предхождащия процес на консултации и в настоящия процес на гласуване е постигане на високо ниво на защита и максимална съгласуваност и съвместимост на законодателните реформи на равнище Съвет на Европа и Европейски съюз. Същевременно следва да се запази общият, неутрален характер на Конвенция 108, без да се създава детайлизирана правна уредба, каквото следва да бъде естеството на един международен инструмент. Важен аспект, който изисква допълнителна дискусия, са изискванията относно прехвърлянето на данни към трети страни.

Предложението за Общ Регламент за защита на данните в Европейския съюз продължава да бъде сериозно законодателно предизвикателство. Проекторегламентът се разглежда паралелно в Европейския парламент (ЕП) и Съвета. През 2013 година, ресорният Комитет на ЕП „Граждански свободи, правосъдие и вътрешен ред“ (LIBE) представи своя Доклад /линк към LIBE/, който включва значителен брой редакции на първоначалното предложение от страна на ЕК. Държавите-членки също активно работят върху текстовете, предложени от Европейската комисия, като през 2013 проекторегламентът претърпява редица изменения – към момента единствено в работен вид.

Няколко са принципните въпроси, които могат да бъдат изведени от общия дискуссионен план. На първо място, основен момент в разискванията остава намирането на баланса между различните национални практики –

административни и съдебни, правата на физическите лица и потребностите на бизнеса. Изтъква се необходимостта от повече гъвкавост по отношение на публичния сектор чрез въвеждане на изключения в определени разпоредби от предложението за Регламент, за да се гарантира последователността на провежданата държавна политика в редица области.

Обсъжда се практическото приложение на правилата за защита в онлайн средата и необходимостта от по-пълно описание на съвременните комуникационни технологии, респективно възможностите за реакция спрямо тях. Не на последно място, възлов аспект, който оказва ефект върху редица механизми от предложението за Регламент, е така нареченият принцип за „обслужване на едно гише” на администраторите на лични данни, респективно определянето на компетентен надзорен орган по защита на данните и ролята на бъдещия Европейски комитет за защита на данните.

Българската позиция по тези и други аспекти от предложението за Регламент се изготвя от Комисията за защита на личните данни. На техническо равнище, обсъждането на проекта се осъществява в Работната група за обмен на информацията и защита на данните (DAPIX) към Съвета, където от българска страна участват представители на Комисията за защита на личните данни. Поради факта, на политическо равнище основните насоки, по заложените в предложението за Регламент принципи и механизми, се приемат от министрите на правосъдието в рамките на Съвета „Правосъдие и Вътрешни работи”, във формат министри на правосъдието, официалната позиция на България се координира с Министерството на правосъдието, доколкото това законодателно досие винаги е предмет на разглеждане на Съвет „ПВР“.

Обща принципна позиция на България е, че в бъдещия Регламент трябва да се запазят високи стандарти за защита на физическите лица. „Размерът“ на администраторите на лични данни следва да бъде отчетен чрез различни стимули и облекчения, но не за сметка упражняването на

фундаменталното право на защита. Трябва да се запазят и подсилят независимостта и правомощията на националните надзорни органи, включително и в рамките на механизма за съгласуваност между надзорните органи, и определянето на водещ орган. Следва да се запази максимално предвиденият размер на санкции, който да има разубеждаващ характер, като се разшири обхватът на предвидените други превантивни мерки – препоръки и писмени предупреждения.

XI. Национално и международно сътрудничество:

На национално равнище, през 2013 г. Комисията за защита на личните данни осъществява координирани действия с редица държавни институции по въпроси от международно естество.

Изключително активно е взаимодействието на КЗЛД с Министерството на правосъдието. Поради актуалния характер на европейската реформа за защита на данните, това законодателно досие е в дневния ред на Съвет „Правосъдие и вътрешни работи”, във формат министри на правосъдието. Позицията на България, изготвена по компетентност от Комисията за защита на личните данни, се одобрява от Съвета по европейски въпроси и от Министерския съвет и се представя от министъра на правосъдието. Между двете институции са установени много добри контакти на експертно и политическо ниво, които гарантират необходимата бързина и качество на българските позиции.

Взаимодействие по различни направления е осъществено със структури на Министерството на вътрешните работи. Тази година Комисията за защита на личните данни отбелязва ръст в запитванията, свързани с обработване на лични данни в Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС 2). Запитванията са свързани предимно с отказ от заличаване на лични данни в ШИС 2, както и с молба за съвет относно упражняването на права спрямо ШИС 2. В хода на работата по запитванията, Комисията за защита на личните данни изисква проверка на конкретните случаи чрез националното Бюро – СИРЕНЕ. Със задоволство отбелязваме своевременните действия на българското бюро – СИРЕНЕ, за предоставяне на информация по получените сигнали.

В отговор на запитване на Съвместния надзорен орган по Шенген, Министерството на вътрешните работи предостави справка, отразяваща изпълненото преминаване от ШИС 1 към ШИС 2 и спазването на изискванията за обработване на данни в ШИС 2.

Сътрудничество се осъществява регулярно и по линия на Работна група 23 (вътрешни работи). Следва да се отбележи приноса на Комисията за защита на личните данни в анализа на целите и законодателните актове, включени в № 2013/0218 (COD) „Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за адаптиране към член 290 от ДФЕС на редица правни актове, предвиждащи използването на процедурата по регулиране с контрол“. Обща преценка на Комисията бе, че не е целесъобразно автоматичното адаптиране на процедурата по регулиране с контрол към чл. 290 от ДФЕС.

Периодично се осъществява и обмен на становища с Държавна Агенция „Архиви“ във връзка с притесненията на Агенцията относно негативния ефект от прилагането на бъдещия Регламент за защита на данните върху архивното дело. Съображенията на Агенцията са възприети от КЗЛД и изразени в съответните формати на ниво ЕС.

Предвид всеобщото виждане на държавите-членки, че предложението за Регламент за защита на данните би имало неблагоприятни последици върху процеса на обработване и съхраняване на данните за исторически и научни цели, на европейско ниво е възприет подход за въвеждане на подходящи дерогации от приложението на регламента в тази област.

През 2013 г., Комисията за защита на личните данни продължи своето активно участие в процеса на изготвяне, промяна, съгласуване и прилагане на европейската уредба в областта на защита на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот, както и в обмяната на информация и опит на двустранно, европейско и световно ниво по съществуващи и нововъзникнали въпроси и проблеми.

Освен това, КЗЛД консултира и отговоря на редица индивидуални запитвания и изследвания на български и чуждестранни лица и организации във връзка с приложението на българското и европейско законодателство в областта на защитата на личните данни, и по-точно в сферата на

използването на видео наблюдение, повишаването на заинтересоваността на гражданите относно защитата на лични данни на деца, засилване на сътрудничеството между органите за защита на данните и неприкосновеността на личния живот, обработката на данни в банковия сектор и др.

Активно сътрудничество на национално ниво е осъществено и във връзка с въвеждането на Регламент 611⁵ на Европейската комисия, в сила от 25 август 2013 г., във връзка с необходимостта от осигуряване на сигурни комуникационни канали при обявяване на нарушения на сигурността на данните. В тази връзка, по инициатива на КЗЛД, през август са проведени редица срещи с представители на Държавната агенция „Национална сигурност“. В резултат на проведените срещи е възприето цялостно технологично решение, което е представено на среща, организирана от Европейската комисия, на 18-ти септември по изпълнението на Регламента. Технологичното решение, в процес на изпълнение към настоящия момент, включва създаването на защитен сайт за осъществяване на сигурна комуникация с доставчиците на електронни и съобщителни мрежи и/или услуги. Участие в срещата, организирана от ГД „Вътрешни работи“, взема проф. Веселин Целков, член на КЗЛД.

Комисията за защита на личните данни е партньор и събенефициент, а ДАНС – водеща структура по проект "Създаване на национално звено за събиране и обработване на резервационни данни за пътниците в Република България", финансиран от Европейската комисия. Дейностите по проекта стартират в началото на 2014 г.

Представител на Комисията за защита на личните данни участва и в среща, организирана от Генерална дирекция „Вътрешни работи“ на

---

⁵ Регламент 611/2013 на Европейската комисия относно мерките, приложими за съобщаването на нарушения на сигурността на личните данни, съгласно Директива 2002/58/ за правото на неприкосновеност на личния живот и електронните комуникации

Европейската комисия, чиято цел е да се намери общ подход на Европейския съюз за прехвърлянето на резервационни данни на пътници (PNR данни) по искане на трети страни. Към момента прехвърлянето на този тип данни се осъществява въз основа на двустранни договори. С нарастване броя на третите страни, които въвеждат PNR системи, е необходимо да се търсят нови решения на този въпрос предвид тромавата и продължителна процедура по договарянето на двустранни споразумения. Общото виждане на държавите-членки е, че трябва да се изготви унифициран правен инструмент, който да има правно-обвързващ характер за присъединилите се към него страни.

В изпълнение на решение на Работната група по чл. 29 от Директива 95/46/ЕО, Комисията за защита на личните данни публикува на своя сайт набор от документи, отнасящи се до правото на лицата на достъп до техни лични данни, отнасящи се до Програмата за проследяване финансирането на тероризма (TFTR). Документите са в изпълнение на Споразумението за ППФТ и описват подробно процедурата за достъп.

Други приоритети на РГ по чл. 29, по които са изготвени различни документи и представени за гласуване от страните-членки, включват: защитата на данните при действия на полицията и в наказателното правосъдие; софтуерните приложения за интелигентните устройства; принципа за целесъобразност при обработката на лични данни; изготвянето и прилагането на обвързващите корпоративни правила за лицата, които обработват лични данни; защитата на личните данни при интелигентните електроенергийни и измервателни системи; събирането и обработката на лични данни от електронните устройства, инсталиране на границите; използването на данни от публични източници и съгласието при инсталирането на бисквитки.

Други по-важни въпроси, обсъждани в рамките на Работната група през 2013 г., са: постигането на повече гъвкавост по отношение на защитата на

данните в публичния сектор, използване на псевдонимизирани данни, изразяване на съгласие, предложените нови механизми за съгласуваност и сътрудничество, международни трансфери и извършването на оценка на въздействието върху защитата на личните данни, трансферът на данни на пътниците, ползващи въздушен транспорт и др.

И през този отчетен период продължи участието на КЗЛД в Съвместните надзорни органи по Европол, Шенген и митници. Основните насоки на дейностите им през 2013 г. са свързани с: извършени проверки на различните специализирани системи, използвани в рамките на полицейското и съдебно сътрудничество, и борбата с тероризма; състояние на националните звена – внедряването на нови технически средства и системи; преглед и анализ на настоящата правна уредба и бъдещите изменения в нея; подготовката и разпространението на информационни материали във връзка с тяхната работа; създаването на единна точка за достъп до системите.

Следва да се отбележи, че през 2013 г. Съвместният надзорен орган по Шенген преустанови своята дейност, като на негово място се създаде нова структура, която ще упражнява контрол върху ШИС и в която България вече е приета за пълноправен член, въпреки че на национално ниво процесът по присъединяване към Шенгенското пространство все още не е приключил.

Комисията за защита на личните данни взема активно участие в работата на специализираните Координационни групи за надзор на специалните информационни системи - Шенгенска, Митническа, Визовата и Евродак, създадени към Европейския надзорен орган за защита на данните, като в рамките на обменената информация, проведените обсъждания и изпратените искания за становища, се разгледаха следните въпроси: управлението на информацията в широкомащабните информационни системи и гарантиране на тяхната сигурност; качеството на данните, които се вкарват в тях; достъпът на правоприлагащите органи на национално и европейско ниво - отчитането на този достъп и работата със системите;

извършването на проверки, включително съвместни, от надзорните органи за защита на данните; последните развития на системите с оглед настъпващите промени в световен мащаб.

През 2013 г. ръководството на Комисията за защита на личните данни взе участие в редица международни форуми, очертаващи основните тенденции за защита на данните.

През месец март, председателят на Комисията г-жа Венета Шопова взе участие в академична конференция, чийто предмет бе принципът за предоставяне на информирано съгласие в онлайн пространството.

Основни приоритети на европейските органи по защита на данните в подготовка за Международната конференция по неприкосновеността, са обсъдени по време на т. нар. пролетна конференция. Тази година конференцията се проведе на 16 и 17 май в Лисабон и в нея участие взеха г-жа Венета Шопова и г-н Валентин Енев, член на КЗЛД.

Представители на Комисията за защита на личните данни в Международната конференция на органите по защита на данните и неприкосновеността (Варшава, 23-26 септември) са г-жа Мария Матева и г-н Веселин Целков, членове на КЗЛД.

На двете годишни заседания на Международната работна група за защита на данните в телекомуникациите (15-16 април Прага и 2-3 септември, Берлин), както и на проведената през ноември IV Международна конференция по защита на данните, организирана от Руската федерация (6-7 ноември, Москва), Комисията за защита на данните представи новите правила, въведени в Наредба 1, относно минималните мерки и допустимото ниво на защита.

Представители на Комисията участваха и в семинара, разглеждащ проблемите пред „отчетността”, който се проведе във Варшава и Торонто. Представител на КЗЛД в този проект е проф. Веселин Целков, член на КЗЛД.

В изпълнение на приоритетите за задълбочаване на сътрудничеството на регионално равнище, през май Комисията за защита на данните бе домакин на среща с делегация на националния орган за защита на данните на Косово, проведена в изпълнение на подписания през 2012 г. Меморандум за сътрудничество.

Ръководството на КЗЛД участва и в годишната Конференция на органите по защита на данните от Централна и Югоизточна Европа, която тази година се проведе в Белград, от 10 до 12 април.

ХІІ. Институционално взаимодействие и сътрудничество с висши учебни заведения и неправителствени организации. Връзки с обществеността и политика на публичност и прозрачност. Партньорство с представители на медиите и информационна дейност.

През 2013 година Комисията за защита на личните данни продължи да развива ефективното си сътрудничество както с международни и национални институции, така и с представители на висшите учебни заведения и неправителствените организации в страната.

КЗЛД в лицето на своя председател - Венета Шопова, взе участие в организираната от Съвета за електронни медии дискусия на тема “Защита на личната неприкосновеност в дейността на доставчиците на медийни услуги”, която се проведе на 21 февруари 2013 г. в зала “Мати”, Национален дворец на културата.

В своето изказване госпожа Шопова наблегна на търсенето и утвърждаването на желания баланс между правото на лична неприкосновеност и личен живот и конституционно защитеното право на свобода на словото и обществения интерес. Тя се спря на различни примери от практиката на Комисията за защита на личните данни. На дискусията председателят на КЗЛД обясни, че оплакванията на физически лица срещу медии са значително по-малко, в сравнение с останалите жалби, които постъпват и се разглеждат от Комисията.

В събитието се включиха заинтересовани специалисти от различни области – психолози, социални изследователи, медийни експерти, правозащитници, представители на граждански сдружения, на електронни и други медии. На дискусията, инициирана от медийния регулатор у нас, фокусът бе поставен върху въпросите: кога двете конституционни права се пресичат, къде е границата между осветляването на събитията в дълбочина и редакционната отговорност към личния живот, кога навлизането в личното

пространство е оправдано и колко тежи общественият интерес, как се показват деца и психично болни и дали съгласието на близките действително гарантира защита на интересите им.

КЗЛД бе съорганизатор на научната конференция „Защитата на личните данни в контекста на информационната сигурност”, съвместно с Национален военен университет „Васил Левски” – Факултет „Артилерия, противовъздушна отбрана и комуникационни и информационни системи”, Катедра „Информационна сигурност” и Държавната комисия по сигурността на информацията. Събитието се проведе на 6 и 7 юни 2013 г. в гр. Шумен.

Председателят на Комисията за защита на личните данни – Венета Шопова, представи доклад на тема „Държавната политика в сферата на защитата на личните данни”.

„Провеждането на държавната политика в областта на защитата на личните данни е постоянен процес, който включва ефективно функциониране на институцията на надзорния орган на национално ниво, оценка на обществените нагласи, прилагане на адекватна превенция и упражняване на засилен контрол. Важен елемент от политиката също така е предприемането на действия, насочени към осъзнаване на собствената отговорност на всички участващи в процеса страни: физическо лице - администратор - надзорен орган.”, сподели председателят на КЗЛД.

Тя запозна присъстващите на форума със статута, основните и специфични правомощия на институцията и компонентите, съставляващи държавната политика в областта на защитата на личните данни. Специално внимание бе обърнато на тематичния и секторния подход при анализа на проблемите, както и на адекватната превенция в тази сфера. Разгледани бяха различните способности и инициативи, които Комисията реализира в своята превантивна дейност – образователни и информационни кампании, политика за съгласуваност с други държавни институции, налагане на единни стандарти за защита.

„Третият основен компонент от държавната политика е засиленият контрол. Той протича независимо и паралелно от превантивната дейност. Може да има планов характер, да се извършва според конкретния случай или да осъществява последващ мониторинг. Целта е стриктно съблюдаване на императивните норми на закона, предотвратяване повтарянето на определени лоши практики и нарушения”, разкри госпожа Шопова и представи различните механизми, които надзорният орган упражнява при своята контролна дейност.

В своя доклад председателят на КЗЛД засегна и настоящата европейска законодателна реформа в областта на защитата на личните данни, чиято основна цел е гарантиране защитата и сигурността на данните, без да се възпрепятства тяхното свободно движение. „Европа е на прага на въвеждането на първия висок, унифициран стандарт за защита на личните данни, който ще бъде приложим за всички световни компании, предлагащи стоки и услуги на вътрешния европейски пазар и който ще намери своята проекция както в националната политика и практика, така и с оглед на набиращите скорост глобални мрежи, по неприкосновеността.”, заключи госпожа Шопова.

В доклада на проф. д.т.н. Веселин Целков – член на КЗЛД, на тема „Минимални технически и организационни изисквания за защита на личните данни”, бяха разгледани някои от основните проблеми, свързани с новите информационни технологии и защитата на личните данни, като основните дефиниции са базирани на NIST SP 800-145 от септември 2011 г.

В контекста на новите предизвикателства, отчитайки съвременните европейски и международни тенденции в областта на защитата на личните данни (съобразяване с понятието big data, правото да бъдеш забравен и провеждане на оценка на въздействието), Комисията прие нова Наредба №1 за минимално ниво на технически и организационни мерки. В нея е дефиниран нов понятиен апарат, като: цели и видове защита на личните

данни, оценка и нива на въздействие, както и цели на защитата на данните – гарантиране на тяхната поверителност, цялостност и наличност. За облекчаване на бизнеса и гражданите анализът на въздействието е сведен до сравняване на потенциални неблагоприятни последици към стандартни ситуации, разпознати вече като опасност, описани като нива на въздействие.

Защитата на данните в контекста на информационната сигурност е основната призма, през която се ревизира действащата законодателна рамка. Очаква се във финалната редакция на проекта на общ регламент за защита на личните данни принципите за обработване на данни да бъдат обогатени с един нов принцип: обработката на данни следва да се извършва по начин, който гарантира подходяща сигурност на данните и тяхната конфиденциалност, разкри докладът на проф. Целков.

Събитието в гр. Шумен бе открито от проф. д.в.н. Манол Млеченков и с приветствие от полк. доц. д-р Нелко Ненов – декан на Факултет „Артилерия, ПВО и КИС” – Шумен. Доклади и презентации също изнесоха представители на дирекция „Защита на класифицираната информация“ в Държавната комисия по сигурността на информацията, Комисията за регулиране на съобщенията и Фондация „Право и интернет“.

В работата на конференцията взеха участие временно изпълняващият длъжността областен управител на Област Шумен - Ивайло Илиев, Общественият посредник в Община Шумен - Иван Капралов, представители на дирекция „Сигурност на информацията“ в Министерство на отбраната, Държавна агенция „Национална сигурност“, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ към Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на вътрешните работи, Административен съд - Шумен.

В програмата на събитието бе включена и работа по научни секции – „Държава и сигурност”, „Информационна сигурност” и „Студентско-

докторантска”, в която участие взеха ръководители, преподаватели, студенти и докторанти от Национален военен университет „Васил Левски”, Шуменския, Великотърновския и Бургаския свободен университет.

2013 година бе наситена с работни посещения на чуждестранни делегации с цел интензифициране сътрудничеството между Комисията и сродните ѝ европейски органи. Цялостната организация по подготовката и провеждането на международните визити, както и осигуряването на благоприятни условия за работа и отдых на гостите, свидетелстват за сполучливия подбор на стратегии на институцията в областта на изграждането и поддържането на ефективни връзки с обществеността и протоколна дейност.

Следвайки установената през годините политика на публичност и прозрачност, председателят и членовете на Комисията за защита на личните данни „отвориха вратите си” за всички желаещи граждани, администратори на лични данни и представители на медиите по случай Деня за защита на личните данни – 28 януари. На тази дата през 1981 г. държавите-членки на Съвета на Европа подписват Конвенция № 108 за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни.

Ежегодно КЗЛД чества Деня за защита на личните данни като провежда различни по вид и мащаб събития и инициативи с активното участие на широката общественост у нас.

Множество граждани, администратори на лични данни и представители на медиите се възползваха от предоставената възможност да зададат своите конкретни въпроси, да получат експертни отговори и актуална информация по проблеми, свързани със защитата на персоналните данни.

В откритата приемна на КЗЛД те бяха посрещнати от представители на всички специализирани дирекции на институцията, които осъществиха консултации и предоставиха правна помощ по казуси, свързани със Закона за защита на личните данни, както и информация относно европейското и

международно законодателство в сферата на опазването на личните данни, Шенгенската информационна система и разяснения за реда за регистрация на администраторите на лични данни и поддържания от КЗЛД регистър - eРАЛД.

За първи път тази година за отбелязване на събитието бе специално създаден акаунт на КЗЛД в Skype за директна връзка с граждани и представители на медии. Това е част от политиката на Комисията за развитие и обогатяване на формите на онлайн комуникацията. В рамките на организирани активности по повод 28 януари, Комисията за защита на личните данни представи и резюме на Годишния отчет за своята дейност за 2012 година.

През 2013 година инициативите в посока опазване неприкосновеността на личния живот бяха подкрепени и чрез поддържането на устойчиви и ползотворни връзки с представителите на медиите в страната. Електронни, печатни и интернет информационни канали се превърнаха в проводник на посланията на КЗЛД към широката общественост, позволявайки на максимален брой хора да повишат своята информираност по въпросите, засягащи персоналните им данни.

Благодарение на вече създадения улеснен и персонализиран контакт между Комисията и представителите на медиите бе възможно реализирането на над 150 интервюта и материали с участието на председателя, членовете и експерти на КЗЛД през 2013 г. Сътрудничеството на институцията с ресорните репортери доведе до публикуването на значителен брой информационни материали и журналистически разследвания, които засягат разнообразни аспекти на защитата на личните данни. Изградените и успешно поддържани връзки с медиите осигуриха надежден канал за разпространение на полезни новини и инициативи, които ще бележат работата на Комисията и в бъдеще.

Повишаването на обществената информираност се оценява от Комисията като основна мярка за превенция при опазване сигурността в съвременното общество. Ето защо през отчетния период институцията продължи успешната си и ефективна мярка на подготвяне, отпечатване и разпространение на тематични информационни брошури на български и английски език, които съдържат актуална и полезна информация. Те достигат до заинтересованите лица посредством приемната на КЗЛД, организирани събития и срещи, както и при участията в международни форуми и посещенията на представители на институцията в чужбина.

Като продължение на стартиралата в началото на 2012 година информационна кампания на КЗЛД бяха подготвени, актуализирани и допълнително отпечатани по 2000 броя брошури на български език на тема: „Видеонаблюдението“ и „Кой може да копира Вашата лична карта“, както и по 2 000 броя брошури на английски език на тема: „Личните данни в Шенген“, „Видеонаблюдението – Вашите права“ и „Интернет и децата“.

XIII. Административен капацитет и финансово състояние;

1. Административен капацитет.

През отчетния период бяха положени максимални усилия за изпълнение приоритетите на Комисията за защита на личните данни, залегнали в годишния план за 2013 г.

В отчетния период КЗЛД осъществи служебни контакти и взаимодействие с представители на Института по публична администрация към администрацията на Министерски съвет, с представители на Държавната комисия по сигурността на информацията, Министерство на финансите, Сметна палата, Министерство на отбраната, Национална агенция по приходите и Национален осигурителен институт.

Общата щатна численост през 2013 г. е 87 бр.

Заети щатни длъжности в периода м. януари - м. декември 2013 г.:

- по служебно правоотношение – 52 бр.;
- по трудово правоотношение – 18 бр.

Незаети длъжности :

- по служебно правоотношение – 15 бр.;
- по трудово правоотношение – 2 бр.

Назначени служители в периода м. януари - м. декември 2013 г. - общо 4 бр.:

- по служебно правоотношение – 2 бр.;
- по трудово правоотношение – 2 бр.

Прекратени правоотношения както следва:

- по служебно правоотношение – 7 бр.;
- по трудово правоотношение – 4 бр.

Преназначени служители:

- по служебно правоотношение 2 бр.(заместване на отсъстващ служител);

Промяна на служебното правоотношение:

- повишени в ранг – 1 бр.;
- повишени в длъжност – 2 бр.

1.1. Обучение на служителите по утвърден план на КЗЛД

За Комисията за защита на личните данни обучението на служителите от нейната администрация е важен елемент от управлението на човешките ресурси.

Както и досега, през 2013 г., основните принципи, на които КЗЛД заложи във връзка с обучението и повишаването на квалификацията на администрацията на Комисията, са:

- **адекватност** – планиране и осъществяване на обучение, отговарящо на потребностите в съответните звена, а оттам и подобряване качеството на работа;

- **актуалност** – обучението да отговаря на измененията в законодателството, свързано с дейността на КЗЛД, и най-добрите национални и международни практики;

През отчетния период приоритет получиха онези курсове и обучения, които спомагат за повишаването на ефективността на работа и допринасят за постигане на целите на КЗЛД.

През месец март 2013 г. беше изготвен и утвърден Годишен план за обучение с две основни направления:

- **задължително обучение** – обучение на служители, постъпващи за първи път на държавна служба - 5 новоназначени държавни служители на експертна длъжност преминаха обучение;

- **специализирано обучение** – за професионално развитие и повишаване на квалификацията. В годишния план са предвидени обучения за 23 служители.

За отчетния период основна институция за реализиране на планираното обучение на служителите от Комисията беше Институтът по публична администрация (ИПА) към Министерски съвет.

През месец април 2013 г. Комисията за защита на личните данни спечели проект по ОПАК, Приоритетна ос „Управление на човешките ресурси”, Подприоритет „Компетентна и ефективна държавна администрация” - “Насърчаване на професионалното развитие на служителите на КЗЛД чрез прилагане на система от обучения съобразно техните професионални задължения” с № ЦА 12 22 56/09.04.2013 г.

По проекта са предвидени 33 курса на обучение, в които да се включат 43 служители от администрацията на КЗЛД, общо за 166 обучения.

Подборът на служителите, които се обучават в рамките на проекта, е направен след анализ на досегашната практика, както и на обученията, предвидени в Годишния план за обучение - 2013г. на КЗЛД. Целта е избягване на двойно финансиране като са използвани следните критерии:

- Служителят да не е преминавал обучение със същата тематика;
- Обучението да е свързано със служебните задължения, произтичащи от заеманата длъжност;
- Обучението да допринася за професионалното, кариерно и личностно развитие на съответния служител.

Служители от администрацията на КЗЛД взеха участие и в обучения, организирани от други институции, по специфични теми, свързани с осъществяване дейността на Комисията, а именно:

- „Здравословни и безопасни условия на труд” – 1;
- „Счетоводно приключване и данъчно облагане на 2012 г. на бюджетните предприятия. Промени в данъчните закони за 2013 г. Финансов одит.” – 1;
- „Обжалване на административни актове по реда на АПК” – 5;
- “ ЗФУКПС и неговото практическо приложение в организациите от публичния сектор– 1;
- „Обучение на бенефициенти за практически аспекти на управление на проекти по ОПАК” – 6;

- „Обучение по комплексно административно обслужване“ – 2;
- „Закон за финансово управление и контрол в публичния сектор и неговото актуално практическо приложение“ – 1.

В обученията за повишаване на квалификацията и професионално развитие по Годишен план за обучение и по проекта към ОПАК са участвали общо **63** служители от администрацията на КЗЛД.

С цел повишаване на административния капацитет на служителите от КЗЛД през отчетния период бяха организирани семинари за служителите от администрацията по следните теми:

- Бумът на информационните технологии и новите предизвикателства за защита на личните данни и неприкосновеността на личността; Методика за оценка на информационната сигурност с лектор проф. д.т.н. В. Целков, член на КЗЛД, и Наредба за минималното ниво на технически и организационни мерки и допустимия вид защита на личните данни, представена от работната група, ангажирана с изготвянето ѝ;
- Представяне на резултатите от проект “Обмяна на опит при провеждане на обучение в областта на защитата на личните данни”, по програма “Леонардо да Винчи” по проект мобилност 2012-1-BG1 – LEO03-06870 на служителите на Комисията за защита на личните данни;
- Тенденции и развитие в защита на личните данни (35-та Международна конференция на органите по защита на данните и неприкосновеността) и Технологичното решение на КЗЛД за изпълнение на задълженията по Регламент 611/2013 с лектор проф. д.т.н. В. Целков, член на КЗЛД, и Законът за електронните съобщения и Регламент 611/2013 на ЕК с лектор Д. Тошкова, директор на дирекция „Правно-нормативна дейност, обучение и международно сътрудничество“, КЗЛД.

1.2. Анализ и оценка на ефективността от проведеното обучение.

Всички служители от администрацията на Комисията, след участие в различните курсове и обучения, изготвиха доклади и попълниха анкетни

карти, на база на които бяха извършени анализ и адекватно отчитане на резултатите от проведените обучения.

От анализа за участието на служителите в обучителните семинари се установи, че откъсването им от работния процес не се е отразило на изпълнението на служебните задължения. Като цяло, оценката от ефективността на проведените обучения към момента показва свързаност на обучителния процес с изпълнението на целите, задачите и приоритетите на КЗЛД.

Отчитането на ефикасността на обученията по проекта към ОПАК е предвидено като част от дейностите по самия проект, който приключва през 2014 г.

1.3. Финансиране на обучението

Обучението на служителите от администрацията на КЗЛД за обученията, предвидени в Годишния план за обучение, се финансира на база на средствата, предвидени в държавния бюджет.

Обученията по проекта “Насърчаване на професионалното развитие на служителите на КЗЛД чрез прилагане на система от обучения, съобразно техните професионални задължения” се финансират от ОПАК.

1.4. Оценка на изпълнението на служителите от администрацията на КЗЛД

Оценяването на изпълнението на длъжността от служителите в КЗЛД се извършва ежегодно чрез прилагането на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА).

Процесът по оценяване на служителите (по служебно и трудово правоотношение) от администрацията на КЗЛД осигурява обективна информация на оценяващия ръководител за:

- равнището на професионална квалификация на служителите в неговото звено, както и съответствието на професионалната им квалификация с изискванията, залегнали в длъжностните характеристики;
- подобряване на взаимоотношенията в работния процес, включително между ръководители и подчинени, както и подобряване работата в екип;
- създаване на условия за реализиране на справедливи и прозрачни процедури за професионално и кариерно развитие на служителите в КЗЛД.

В отчетния период са изготвени оценки на изпълнението за 2012 г. на 61 служители. За 13 служители не е изготвена такава поради неотработени 6 месеца в периода на оценяване.

Изготвени и съгласувани са индивидуални работни планове за 70 служители, а за 4 служители не е представен работен план, поради продължително отсъствие (отпуск за майчинство – 3, и продължителен неплатен отпуск - 1).

В периода от 1 юли до 15 август 2013 г. бе проведена междинна среща между оценяващия ръководител и оценявания служител (общо с 68 служители). След приключване на междинната среща, попълнените формуляри за оценка се съхраняват в досиетата на служителите.

1.5. Провеждане на конкурси за незаети длъжности в администрацията на КЗЛД

През отчетния период не са обявявани конкурси за заемане на свободни длъжности в администрацията на КЗЛД.

1.6. Длъжностни характеристики

В съответствие с Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители и Наредбата за прилагане на единния класификатор на длъжностите в администрацията с длъжностни характеристики са окомплектовани всички длъжности в администрацията на КЗЛД. Последната им актуализация е към месец август 2012 г., която отрази промените в

нормативните изисквания в държавната администрация. През отчетния период възникна необходимост от промени или допълнения за 1 длъжностна характеристика.

1.7. Изработване на вътрешно-нормативни документи

През отчетния период съществени промени настъпиха и в Закона за обществените поръчки. В тази връзка бе разработен проект на нови правила за обществените поръчки, който бе утвърден от председателя на КЗЛД.

Законосъобразното и адекватно прилагане на измененията в нормативната база наложи и съответни промени на вътрешно-нормативните документи, касаещи КЗЛД. В тази връзка бе разработен проект на Вътрешни правила за управление и развитие на човешките ресурси в КЗЛД.

1.8. Обществени поръчки

Текущо през годината Комисията проведе 9 броя процедури по обществените поръчки, при спазване изискванията на Закона за обществените поръчки. От тях 4 броя са във връзка с изпълнение на спечелени проекти по Оперативна програма „Административен капацитет”.

След успешно провеждане на посочените процедури бяха сключени договори с избраните изпълнители. Досиетата по приключилите на ОП са окомплектовани и архивирани съгласно изискванията на ЗОП и Вътрешните правила на КЗЛД.

2. Бюджет

Със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2013 г. и ПМС № 1 от 09.01.2013 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2013 г. е утвърден бюджета за дейността на КЗЛД в размер на 2 700 000 лв.

През годината бюджетът на Комисията е увеличен със сумата от 18 430 лв., като е извършена корекция от Министерство на финансите във връзка с изпълнение на сключени договори за отпускане на финансова подкрепа за

проекти мобилност и партньорство по секторна програма „Леонардо Да Винчи”, Програма „Учене през целия живот” на Европейския съюз.

В изпълнение на ПМС № 75 от 29.03.2013 г. за реструктуриране на нелихвените разходи по републиканския бюджет за 2013 г., бюджетът на КЗЛД е намален със сумата от 24 900 лв.

След извършените корекции бюджетът на КЗЛД е в размер на 2 693 530 лв.

За обезпечаване на дейността на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация са извършени разходи общо в размер на 2 514 960 лв. или 93,37 % от утвърдените разчети за годината. Видовете разходи, отразени по параграфи от ЕБК, са представени в таблица, както следва:

Параграф	Наименование на разходите	Сума (лева)
01-00	Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения	1 040 847
02-00	Други възнаграждения и плащания за персонала	72 037
05-00	Задължителни осигурителни вноски от работодатели	268 028
10-00	Издръжка	1 117 178
52-00	Придобиване на дълготрайни материални активи	16 870
	Общо разходи по бюджета	2 514 960

XIV. Заключение

В контекста на дейностите, осъществени от Комисията за защита на личните данни през 2013 г., акцент в бъдещата работа е финализирането на европейската реформа за защита на данните в международен план и осигуряване на изпълнението ѝ – в национален.

Това налага провеждане на целенасочена информационно-обучителна дейност за запознаване на обществото с очакваните направления в европейската политика за защита на данните: въвеждането на фигурата „служител за защита на данните”, обслужването на гражданите и бизнеса на принципа „на едно гише”, самоотчетност на администраторите на лични данни.

Както и досега, за реализиране на тази превантивна политика, Комисията за защита на личните данни ще разчита на добро взаимодействие с партньорски институции и заинтересовани страни.

Годишният отчет за дейността на Комисията за защита на личните данни през 2013 г. е приет с решение на Комисията на заседание, проведено на 15 януари 2014 г. (Протокол № 1).

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венета Шопова /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Красимир Димитров /п/

Валентин Енев /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/